

D'UN PAÍS QUE JA ANEM FENT

1a CONFERÈNCIA D'ESQUERRA-PAÍS VALENCIÀ
10 JUNY 2010

esquerra

Dipòsit legal: A-951-2010

SUMARI

Introducció.....	5
1. Radiografia política inicial.....	11
2. L'origen: la pesta blava.....	13
3. La consolidació de la persecució «legal» de la dissidència: l'estatut de 1982.....	25
4. La urgència de la normalitat democràtica al País Valencià.....	43

ANNEX

Valencià, paga i calla! L'espoliació fiscal del País Valencià	57
---	----

INTRODUCCIÓ

No descobrirem gran cosa si afirmem que bona part de l'esquerra nacional valenciana viu en el desànim. Són massa anys de vore com la dreta nacional espanyola —al nostre país no n'hi ha una altra, de dreta— devorava el pastís, mentre l'esquerra nacional espanyola s'ho mirava llaminera a l'espera del seu improbable torn al tiberi.

Mentrestant, el valencianisme militant de totes les causes perdudes —i la més perduda de totes, la de «valencianitzar» els grans partits d'esquerra (PSPV-PSOE i PCPV)— ha assistit com a espectador estupefacte al gran convit.

Una llum d'esperança es va encendre amb la coalició Compromís. Només calgué una esbufegada electoral per a què tots els ciris encomanats a la santíssima darrera oportunitat s'apagaren. L'eterna crida a «l'ara o mai» només va servir per a què els postcomunistes aguantaren al parlament i el Bloc —que més que de granit muntanyenc sembla fet de gel surant a la mar— acomplira el vell somni de tindre veu al palau de Benicarló. Es va demostrar que no anava a ser «ara». Però ningú no pot dir que no puga ser «mai».

En realitat tot el que no és PP porta dècades flotant com un iceberg en una sopa tèbia i apegalosa, desfent-se a cada colp de timó, a cada assaig d'unió, a cada convocatòria —cada vegada més desesperada, i això es nota massa— a la unitat. Fa temps que les presumpptes sumes han esdevingut complexes fórmules trigonomètriques. Així, dos més dos mai no donen quatre. En cada operació sempre queden decimals que es perden, i quan es fa el recompte general tothom s'adona perplex que han caigut al cabàs de la dreta acaparadora i aclaparadora.

La gent que encara viu i fa el país s'ho mira amb ulls cada vegada més escèptics. Són milers de ciutadans exclosos de la política dels partits però que també fan política a la seua manera. Conreen la llengua, protegeixen el territori, actualitzen la tradició i defensen la llibertat.

Cadascú al seu indret. De vegades connectats, de vegades —massa— aïllats, molts d'ells no es veuen reflectits en les opcions polítiques a l'abast. I no es tracta que n'hi haja poques o moltes. El gran problema és si alguna d'estes opcions proposa un canvi real, no de govern, sinó de model, que no només atraga els convençuts però escèptics, sinó que en convença molts més. Una proposta abellidora per als votants resignats d'altres opcions polítiques i, més important inclús, que integre en la política tants i tants desarrelats de la polis. Que faça ciutadans els qui ara només són consumidors, també de productes «polítics», eixos que es limiten a votar quan se'ls crida i veuen la contesa partidista com a una competició esportiva on es guanya o es perd, i res més.

El nou model hauria d'aspirar a posar damunt de la taula els problemes reals i fomentaria els debats al voltant dels assumptes que afecten de debò als valencians. A les planes que tot seguit podreu llegir hi ha una anàlisi històrica de com hem arribat on ara estem. Es tracta d'un procés d'anihilament nacional que continua i que cal aturar. Per a això hem de saber quins són els mecanismes d'esta màquina aplanadora. Només després d'això podrem bloquejar-la.

Un d'ells és, sense dubte, l'espoli fiscal, eixe robatori legalitzat i institucionalitzat dels recursos per al que anomenen «benestar comú» mitjançant la «solidaritat territorial». Els partidaris de l'estatu quo no volen que es publiquen les balances fiscals dels diversos territoris de l'Estat espanyol. Per què? No hi ha una altra explicació que volen amagar la magnitud de la lladregada. Quin mal pot fer conèixer fins a quin punt un territori és solidari amb la resta? Tal vegada a molts se'ls desmuntaria el discurs anticatalà. I a altres —els més nostrats— els cremaria la gola quan afirmaren el seu orgull de pertànyer a Espanya.

El govern valencià, per exemple, atribueix a Zapatero la culpa del penós finançament de la Generalitat i amaga que amb Aznar (i amb Felipe González) era exactament igual. Perquè el problema és, com sempre, de model, de càlculs fets a partir de la falsa imatge que érem i som rics, els més rics, els millors.

Malauradament no és així. L'única realitat és que érem i som finançadors nets de l'Espanya que ens mira de reüll i que la manca de recursos ens empeny amb força cap a la cua.

Els nostres polítics ho saben però callen mentre ofrenen ahir les divises de la taronja, hui les caixes d'estalvis, demà qui sap què.

Mentrestant han convertit el territori en parcel·les i les institucions en botí de pirates sense escrúpols. La manca de visió de país no és aliena a estos comportaments. Cap societat viu exempta de la corrupció i de l'estafa, però en la resposta que hi dóna hi ha la diferència. Quan la població sembla dimitir de la ciutadania. Quan els contribuents renuncien a demanar comptes dels seus diners. Quan tot això passa, és arribada l'hora triomfal dels saquejadors.

Per què si ens ho fan a la nostra escala, a la nostra empresa, a la nostra falla, no ho tolerem? És que l'ajuntament o la Generalitat no són nostres? Més que mai cal recuperar eixa consciència de ser veïns d'un poble o una ciutat i ciutadans d'un país on hi ha un patrimoni comú intocable. I qui gose posar-hi la mà, ha de saber que li serà tallada. Com perdrà la llengua el qui s'atrevisca al sarcasme d'anomenar «ciudadà exemplar» a qui furta a cor què vols.

Per tot això i per moltes raons més, hem d'abocar-nos a la feina de reconstruir el país i recuperar la política per al poble. Posant ara les llavors que algun dia donaran fruits en forma de partits que ens representen i de polítics que miren més enllà del titular de demà, de l'escó de sota i les eleccions més properes. Des de la nostra coherència personal però tot exigint-la als qui ens governen i als qui aspiren a substituir-los. Amb els comptes clars i transparents. Amb la convicció que «tenim la

raó contra bords i lladres» que ens tracten com a un país sotmés, com a una colònia que poden espremer en benefici de la metròpoli i d'uns quants aborígens aprofitats que, damunt, tenen la barra de proclamar-se salvadors de la pàtria i els únics «vers valencians».

Molts altres pobles ja ho van fer. Alguns ho estan fent en l'actualitat i porten molt de camí avançat. El nostre també està en marxa, malgrat les dificultats, els errors i les mancances evidents. Només cal un espentó, una mica d'intel·ligència i molt —moltíssim— de treball.

Potser hui més que mai, anar «per lliure» siga la manera més segura de romandre sotmesos. Només des de l'esforç col·lectiu, des de la suma d'esforços serà possible. Si s'alcen les muixerangues és perquè tots i totes aporten el seu gra a una tasca comuna: fer que s'enalairen les quatre barres al seu cim.

Agustí Cerdà i Argent

President d'Esquerra-País Valencià

1. RADIOGRAFIA POLÍTICA INICIAL

Serem clars. En termes mèdics, la radiografia política del País Valencià, quasi trenta anys després de l'assoliment de l'autonomia, ens diu que pateix una malaltia greu, però no incurable. Dit d'una altra manera, el nostre poble pateix un procés històric de desnacionalització —continuat a la transició amb campanyes d'intoxicació de l'opinió pública i àdhuc de violència, seguida de forma entusiasta durant el govern de Lerma (1982–1995) i agreujada amb els governs successius del PP (1995–)—, una brutal descohesió social i una destrucció del teixit productiu.

Si bé és cert que aquestes accions han deixat el pacient en una situació dèbil, no és menys cert que encara n'és possible la recuperació si atenem a les causes de la malaltia i no ens deixem enlluernar pels símptomes. Anem, doncs, a l'arrel del problema per curar el malalt; altrament, no farem sinó posar-li pedaços que no faran sinó agreujar la situació.

Hi ha dos fets incontestables que s'han anat assentant al llarg d'aquests trenta anys:

- La consolidació d'un model oficial de *valencianitat*, mera variant regional de l'espanyolitat, que és exloent i totalita-

ri, i persegueix, per tant, qualsevol forma diferent de viure el fet valencià. Aquest model de «*sano regionalismo o de valencianismo bien entendido*» ha existit des de la Renaixença (quan al País Valencià la cosa no va anar més enllà d'un passatemp dominical entre lletraferits, a diferència del Principat, on sí donà lloc a un ressò polític i reivindicatiu). Un model que va ser recuperat durant la transició per les diferents opcions de la dreta, sobretot per la UCD, carregat de fortes dosis d'anticatalanisme.

- L'assumpció del poder absolut per part de la dreta i la desorientació de l'esquerra. La dreta s'ha fet l'ama absoluta de la política valenciana: parafrasejant Lluís XIV, el Rei Sol, el PP pot afirmar amb orgull que «la Comunitat *c'est moi*». Les darreres eleccions autonòmiques de 2007 van suposar vora 1.300.000 vots per al PP, uns 400.000 més que el PSOE i quasi 20 punts de diferència amb aquest. El PP ha fagocitat les opcions blaveres, i el seu discurs triomfalista copa tots els racons de la nostra societat, amplificat de forma desmesurada per l'ús partidista i sectari de Canal 9. El País Valencià és el que el PP vol que siga: els grans esdeveniments («*grandes eventos*») i la «felicitat absoluta», que oculten qualsevol altra consideració o conflicte i que no permet cap missatge ni discurs diferenciat. En el cas valencià, es compleix l'axioma marxista: «les idees dominants són les idees de la classe dominant».

La pregunta que cal fer-se ara és: com s'ha arribat a aquesta perversa situació i a aquest règim pràcticament autoritari on qui no està amb el discurs oficial es converteix en enemic dels valencians?

2. L'ORIGEN: LA PESTA BLAVA

L'anticatalanisme organitzat al País Valencià s'inventa a la transició, època de crisi i de canvis, quan els tardofranquistes que governaven —a dit, s'entén— l'Ajuntament de València (Miguel Ramón Izquierdo) i la Diputació de València (Ignacio Carrau), units a altres destacats franquistes i la resta de *fuercas vivas*, més algun intel·lectual vingut a menys, planificaren un full de ruta per impedir que quallara una força nacionalista de masses al País Valencià. Els espanyolistes de casa nostra i els espanyols en general, amb una Euskadi i una Catalunya en tenien prou. No pretenem fer ací una història exhaustiva de l'anticatalanisme¹, sinó només donar unes pinzellades que tracten d'explicar per què 30 anys després de la transició continua estigmatitzat qualsevol projecte polític per als valencians que implique una unió —o simple col·laboració— amb Catalunya i les Illes.

És cert que un lleuger anticatalanisme va planejar anteriorment per terres valencianes (casos de Blasco Ibáñez o de

¹ Tres llibres són fonamentals per entendre la gestació i el desenvolupament de l'anticatalanisme a la transició: *La cara secreta de la política valenciana*, de Jesús Sanz; *La pesta blava*, de Vicent Bello; i *És més senzill encara: digueu-li Espanya*, de Francesc de Paula Burguera.

l'inefable escriptor Josep Maria Bayarri). La diferència, però, és que, en la transició, l'anticatalanisme va crear un moviment de masses i un estat d'opinió (tothom coneixia la polèmica valencià-català o València-Catalunya i tothom era filòleg o en tenia una opinió sobre el tema). Com diem, l'anticatalanisme anterior a la transició era cosa de franc tiradors i tenia més a veure en molts casos amb rivalitats «sanes» de tipus regional,² com les que podem trobar entre pobles veïns, les quals no van més enllà de la broma o la sàtira per passar l'estona.

Nogensmenys, en la transició l'anticatalanisme comença a escampar-se de forma planificada per un seguit de personatges (inicialment tardofranquistes), i comptarà amb generosos recursos humans i econòmics per dur la «bona nova» a tots els racons del país. No obstant això, l'anticatalanisme com a tal moviment de masses, tot i el soroll que arribà a fer, només arrelà de forma clara a la ciutat de València,³ a l'Horta i a alguns punts esparsos de la geografia valenciana. Ja en una data tan

-
- 2 Sempre s'havia dit amb total normalitat a València la frase feta «catalans i valencians, cosins germans». Hi ha qui recorda haver vist pancartes al camp de Mestalla abans de la polèmica de la transició amb motiu d'un València-Barça amb aquest lema de germanor: «Catalans i valencians, cosins germans; mes en coses del baló, el València campeó».
 - 3 No és casual que fóra a la ciutat de València, molt més castellanitzada que la resta del país, on més arrelara l'anticatalanisme i on més defensors hi haguera de la «llengua valenciana» distinta del català. Josep Guia ha descrit el blaverisme com a «subproducte malaltís d'una deserció nacional no assumida»: és a dir, ciutadans que ja parlaven castellà o li n'havien parlat als fills que, precisament, en no voler reconèixer la seua «traïció» al país, havien de dissimular-la fent veure que eren «más valencianos que nadie», defensant «lo valencià» enfront dels enemics que ens ho volen furta tot: els catalans.

primerenca com desembre de 1976 destacats membres de l'oligarquia local, com ara Vicente Sáez Merino (de la família propietària de la marca de pantalons texans Lois) funden l'entitat PROCUVASA (Promoción de la Cultura Valenciana, SA), i n'ubiquen la seu en un domicili del carrer del Cronista Carres que ben aviat serviria de centre de tota una constel·lació de sigles relacionades amb l'anticatalanisme, com el GAV o la revista *Murta*.

Com hem afirmat més amunt, l'anticatalanisme respon a tota una estratègia calculada per part del tardofranquisme local que compta amb un notable finançament. Inicialment —fins el 1977— l'anticatalanisme encara està en una fase embrionària i només serà cosa de quatre gats franquistes.⁴ A partir de 1978, però, la cosa canviarà i s'anirà escampant per la societat i contagiant desenes de milers de persones. Ho farà a través de diversos fronts, tot configurant un entramat endogàmic que culminarà amb l'amortització de tota aquesta inversió per part del partit polític UV a principis dels anys 80:

- Front econòmic. En una primera fase comptarà amb el suport de petits empresaris, com ASINCRO, FUSMOVIL o

4 De fet, la gran manifestació del 9 d'Octubre de 1977 serà la darrera on conviuran pacíficament les senyeres sense blau (majoritàries) i amb blau. El poble encara no havia rebut les dosis radiatives d'anticatalanisme i no estava manipulat. Cadascú duia, sense plantejar-se res més, la bandera que havia tingut com a referent tota la vida: la valenciana (sense blau) o la de la ciutat de València (amb franja blava). Fins i tot el terme «blavero», per a referir-se despectivament els anticatalanistes, encara no havia aparegut. Fuster, en el seu llibret *El blau en la senyera* utilitzarà en 1978 la paraula «blavistes». Aquests franquistes irredemptos disfressats oportunament de «defensors de lo valencià» serien batejats de forma sarcàstica pels demòcrates com a *búnker-barraqueta*.

Marí-Montañana i d'empreses mitjanes, com Commercial Union Assurance o Industrial Vela. A mesura que s'escampe l'anticatalanisme i l'oligarquia empresarial franquista s'adone que és possible construir un projecte polític autònom al voltant d'aquesta qüestió, s'aniran afegint més entitats econòmiques que donaran diners a la *causa*: la Caixa d'Estalvis de València (presidida per Marcelino Alamar), la cadena de supermercats Jobac (avui desapareguda) o el majorista de peix congelat Congepesca, de Catarroja, en són alguns exemples. A partir de 1979 seran molts els petits empresaris que contribuiran per un mitjà o altre al moviment blaver. Juntament amb les aportacions econòmiques de les forces empresarials, l'anticatalanisme comptarà amb partides dels fons reservats del Ministeri de l'Interior d'UCD (qüestió de la qual es tenen moltes evidències però que continua sent matèria *classificada* per l'Estat), sobretot després que aquest partit assumira al País Valencià l'ideari blaver cap al 1979.

- Front ideològic i cultural. Alguns escriptors i pseudointel·lectuals tractaran de legitimar la falsedat que el valencià és una llengua diferent del català com a font principal d'adhesions «sentimentals» a la causa de l'anticatalanisme i explicaran a la societat que els catalans ens volen furta la paella. Tenim el cas primerenc de l'opuscle *En defensa de la llengua valenciana* de Miquel Adlert (1977), els articles en premsa del poeta convers Xavier Casp, els llibres de Vicente Ramos *Pancatalanismo entre valencianos* (1978) i *De Albiñana a Monsonís: agonía del pueblo valenciano* (1981), l'editorial *Del Cénia al Segura* o la revista mensual *Murta* (des de 1978), que es venia als quioscos

i arribà a tenir una gran difusió. De la mateixa manera, el blaverisme passà a controlar la vella entitat Lo Rat Penat (després d'un colp d'estat a la junta directiva i d'expulsi-
ons de socis) i reconvertí hàbilment l'antic Centre de Cul-
tura Valenciana en «Acadèmia» de Cultura Valenciana, per
fer la impressió de «fiabilitat científica» entre la gent desin-
formada, seguint l'exemple de la Real Academia Española
de la Lengua.

- Front polític. El partit Unió Regional Valencianista serà en un primer moment el referent polític del moviment blaver i tractarà de rendibilitzar en les urnes eixes milers de per-
sones manipulades per la pesta blava.⁵ A finals de 1980, destacats franquistes com ara Miguel Ramon Izquierdo, Amparo Cabanes o Vicente Ramos constituïren Unió Va-
lenciana (UV), que substituï l'anterior URV com a organitza-
ció de masses *seriosa* del blaverisme, després de la pràc-
tica marginalista d'aquella URV. Aquestes elements tenien clar que havien d'arribar a les institucions com a única for-
ma de poder dur a terme amb èxit total el seu ideari xe-
nòfob i de «regionalització perpètua» de la consciència del poble valencià.⁶

5 Prova que l'anticatalanisme ja havia arrelat de forma notable és el fet que, en les eleccions municipals de 1979, URV va traure un regidor en l'Ajuntament de València amb 17.342 vots i el 5,13% dels vots. També és simptomàtic del fet que el blaverisme només havia arrelat a València i a l'Horta el fet que en aquelles elec-
cions URV només pogué presentar dues llistes: l'altra va ser a Catarroja, on el blaverisme també s'implantà fortament, i on també tragué un regidor amb 605 vots i el 6,84%.

6 Per exemple, la revista *Murta* dedica la portada i l'editorial del número 11 (març de 1979) a aquesta qüestió, sota el titular «¡Ha d'haver ajuntaments valencians!».

- Front de masses. La Junta Central Fallera farà aquesta funció, presidida aleshores pel franquista Ramón Pascual Lainosa. Pensem en la increïble xarxa existent de falles, fallers i casals, aglutinadora de milers de persones a la ciutat de València, a les quals, de forma sentimental (la festa i la *defensa de lo valencià*), es pogué manipular per tal que encarrilaren els seus sentiments en favor de la identitat valenciana i cap a l'anticatalanisme més irracional. Un altre destacat membre de la JCF, Vicente González Lizondo, després faria carrera com a cabdill blaver i líder d'UV. Un altre organisme clau que combina el sentiment amb les masses, el València CF, també va ser instrumentalitzat per a la causa blavera pels directius (tots membres de l'oligarquia valenciana). Incorporaren el blau a l'escut de l'equip i s'inventaren el famós segon equipatge de la *senyera*, amb el qual el València guanyà la final de Copa de 1979 contra el Reial Madrid.
- Front propagandístic. Aquesta tasca la dugué a terme bàsicament el diari *Las Provincias*, sobretot de la mà de la subdirectora, María Consuelo Reyna. El diari es va convertir en un pamflet al servei de la irracionalitat, l'aberració i la xenofòbia contra Catalunya. Cada dia Reyna, des de la seua columna La gota i des de les pàgines d'informació (?), subministrava doctrina blavera a un poble poc format. Va ser un element clau que fins i tot arribà a condicionar decididament el mateix govern Lerma fins ben entrats els anys 80. Cal dir que el moviment blaver no tingué escrúpols a manipular de totes les maneres possibles la ciutadania desinformada, i van arribar a utilitzar eines autènticament pintoresques per tal d'inocular les seues dosis de verí, com

ara les desenes de cartes al director que enviava als diaris la inexistent senyora blavera Amparo Ramírez o el també inexistent professor de la Universitat de Múnich, Bernard Weiss, que aparentment defensava la tesi que el valencià i el català eren llengües diferents.

- Front violent o de xoc. L'anticatalanisme, com a bon moviment feixista, utilitzà la violència per tal d'imposar les seues tesis per la força. Es creà un clima de terror entre aquells que havien sigut assenyalats com a «catalanistes»: trenca-ment dels cotxes que duïen enganxines de «País Valencià» o senyeres sense el blau; agressions a persones⁷ o comerços; bombes a llibreries, a destacats intel·lectuals com Joan Fuster o Sanchis Guarner o en aplecs valencianistes; agressions diverses a les autoritats preautonòmiques⁸, que els acusaven de «venuts» i «traïdors». Amb els elements policials i parapolicials, i amb el concurs dels feixistes clàssics de Fuerza Nueva i homòlegs, es creà una sigla autònoma per a dur a terme aquesta tasca d'*agitació*, que moltes vegades desembocà en terrorisme: la presumpta associació cultural GAV, fundada per l'advocat franquista i fundador d'AP a València Vicente Giner Boira, i que ha gaudit d'impunitat gairebé total fins als nostres dies. És precisament

7 I assassinats, com el de Miquel Grau a Alacant mentre encartellava per al 9 d'Octubre de 1977, quan va ser mort d'una rajolada al cap llançada pel militant de Fuerza Nueva Miguel Ángel Panadero.

8 Josep Lluís Albinyana, president del Consell Preautonòmic, va ser víctima de nombroses agressions sense que la policia hi actuara per protegir-lo. A Catarroja, per exemple, li van fer un *paseillo* davant la porta de l'Ajuntament (on havia anat a recollir el compromís autonòmic d'aquest municipi) en el qual desenes d'exaltats li van tirar tomaques i ous sense que hi intervingueren les forces de l'ordre.

aquesta impunitat la que va permetre l'acovardiment de molts ciutadans democràtics i valencianistes, impotents davant la impossibilitat d'opinar en públic o poregosos per si eren «assenyalats» com a *catalanistes* davant la societat, amb les conseqüències negatives que això els podia comportar (fins i tot de risc per a la integritat personal).

Pel que fa a Alacant, l'espanyolisme va seguir una estratègia semblant: dividir la població d'assumpció nacional valenciana. Recordem que havia estat l'única ciutat de tot l'Estat espanyol on els sectors reaccionaris s'havien atrevit a eixir al carrer per atacar un idioma oficial. Convocada amb les consignes liquidadores «*Valenciano voluntario*» o «*A la mierda el valenciano, queremos castellano*» la manifestació de maig del 85 esdevingué una mostra de menyspreu a la nostra llengua.

La maniobra, a més, anava més enllà de l'odi contra la llengua: amagava uns continguts, si fora possible, encara més perillosos per a Alacant i per a tot el País Valencià. D'una banda, intentava crear, instaurar, a la ciutat, un clima de rebuig del valencià. D'altra banda, amb una descordada demagògia anti-València, apareixien les orelles de la disgregació cantonalista del nostre país adobat pel fantasma polític franquista del «Sudeste Español» que pretenia unir la província d'Alacant a aquesta fictícia regió integrada a més per Múrcia, Albacete i Almeria. L'anticatalanisme calculat i instigat per l'espanyolisme a València, va ser transformat en antivalencianisme a Alacant. La posada en escena era diferent; l'estratègia, semblant; l'objectiu, el mateix.

La resposta, però, fou contundent: el 14 de desembre del 1985, amb el ferm propòsit d'afirmar alegrement, gojosament,

que la recuperació de la llengua de tot el poble valencià era possible, necessària i imprescindible per a la plena reconciliació entre la capital alacantina i les comarques, entre la ciutat i els pobles, més de 20.000 manifestants, vinguts de totes les comarques meridionals, però on el nombrós contingent de participants era de la ciutat d'Alacant, recorregueren la ciutat amb el lema «A Alacant, sí a la nostra llengua».

Aquella manifestació convocada per ACPV, deixà clares diverses coses. D'una banda, que aquells col·lectius i forces polítiques que protestaren contra la campanya i contra la manifestació, que s'havien erigit en portaveus de tota «la província de Alicante», s'havien quedat sols i que a partir d'aquell moment només podrien parlar en nom propi. De fet, fins al dia d'avui, aquests sectors no han fet cap intent seriós i públic contra la llengua. D'una altra banda, propicià que s'iniciara un tímid procés de normalització lingüística que hauria pogut quallar molt més si els successius governs socialistes hi hagueren tingut una veritable voluntat política.

Amb tot, aquesta imprescindible resposta als sectors castellanitzadors i cantonalistes de la ciutat d'Alacant va haver de ser reforçada el 1995 amb una altra gran manifestació amb més de 40.000 persones que aturà definitivament els darrers intents del llavors candidat del PP, Eduardo Zaplana, de ressuscitar el projecte disgregador i espanyolitzador del *sudeste*.

Al remat, el blaverisme no fou més que la clàssica operació romana del *divide et vinces* (divideix i venceràs). Es tractava d'impedir que, durant la transició, el poble valencià assumi-

ra majoritàriament una consciència nacional, adormida però latent, que podria haver donat de sí la consecució d'una autonomia de primera —en un primer moment— i l'exigència d'un acostament cap als pobles germans de Catalunya i les Illes —en un segon moment—, la qual podria, fins i tot, haver desembocat en un futur en una posició independentista. Si en la transició hi hagué una idea castigada i estigmatitzada, va ser la de Països Catalans. Espanya —els seus dirigents, al capdavant— no podien consentir una unitat d'acció València-Catalunya (els motors econòmics de l'Estat) i en això estaven plenament d'acord dreta i esquerra (UCD i PSOE). La idea de Països Catalans va ser tan perseguida que fins i tot va ser vedada en la mateixa Constitució de 1978 —sense nomenar-la—, en prohibir la federació de comunitats autònomes.

Com hem dit, «divideix i venceràs». Primer els tardofranquistes i després la UCD (quant de mal li devem en aquest sentit a l'ara elevat als altars Manuel Broseta!) manipularen i dividiren el poble valencià utilitzant el sentiment (el cor) de la identitat nacional. Aqueix sentiment primari de ser valencià que tenia la ciutadania el van tergiversar a conveniència i el van convertir en sinònim de valenciania: és a dir, els valencians som espanyols i estem ben contents i feliços d'ofrenar glòries a Espanya i, en tot cas, tenim un seguit de *peculiaridades regionales* que no van més enllà de l'element folklòric: l'idioma valencià (que només serveix per a parlar-lo en l'àmbit domèstic i les festes), les falles, la paella, les taronges i poc més (sempre des d'una visió profundament *capicalcentrista*). Qui no seguisca aquest catecisme es converteix en «enemic del poble valencià», en apestat, en estigmatitzat, en un jueu en l'Alemanya nazi: en *catalanista*.

El reduccionisme era evident —i ja l'advertia Fuster— que acusar de *catalanista* un polític ben espanyol del PSOE no deixava de ser ridícul. Però precisament el feixisme sempre utilitza missatges ben simples i entenedors per al públic ignorant i desinformat al qual s'adreça (en aquest cas, públic afectat per 40 anys de dictadura, repressió i depuracions). I en aquest cas, el reduccionisme es resumia en aquests dos blocs socials que constituïen compartiments estancs i que, per tant, eren mútuament excloents:

- Els *blavers*: espanyolistes que defensen la senyera amb franja blava (pròpia de la ciutat de València⁹); el nom Regne (o Reine) de València; que el valencià és diferent del català (amb l'acceptació que el valencià ha de seguir subordinat al castellà, si tenim en compte que els blavers utilitzaran el castellà en els seus escrits pràcticament sempre); i l'Himno Regional del mestre Serrano com a himne del país. Aquest model de *sano regionalismo* correspon a la idea que els valencians som espanyols i hem de ser lleials a Espanya. Les nostres peculiaritats són simplement folklòriques. Aquest bloc social es va identificar amb la dreta (i l'ultradreta, evidentment), tot i que hi hagué algunes honroses excepcions de persones de dretes amb un compromís destacat amb la democràcia i el país —i que foren de seguida anul·lades).
- Els *catalanistes*: els valencianistes que defensen la senyera sense blau (dita despectivament pels blavers «quatribarrada», com si la que du blau no tinguera també quatre barres),

9 Vegeu el llibre *Història de la Senyera al País Valencià*, de Pere Maria Orts, edicions 3 i 4, València, 1978.

el nom País Valencià, la consideració que el valencià forma part de la llengua catalana (i com a llengua pròpia del país ha de ser recuperada i normalitzada) i la *Muixeranga* d'Algemesí com a himne nacional. És un model que assumeix la identitat dels valencians no com a part d'Espanya, sinó com un poble integrant de la comunitat nacional catalana, que té dret al seu autogovern, amb fórmules que van des de l'autonomia fins a la independència. Aquest bloc social es va identificar amb l'esquerra, que si bé des del punt de vista simbòlic va assumir en general aquest discurs, no és menys cert que tenia projectes nacionals diversos —i en alguns casos sense qüestionar en absolut Espanya, com ara el cas del PSOE i el PCE. El bloc social dels qui podríem dir que havien assumit la identitat nacional del nostre país i en propugnaven el reviscolament va ser criminalitzat; una vegada creat l'estat d'opinió entre la societat valenciana no hi hagué treva: el catalanisme es convertí en una opció proscriu i la impunitat de què gaudien els seus «perseguidors» garantia la seua total i absoluta supremacia social. Molta gent nacionalista tornà a «entrar a l'armari» (o se n'atipà), tendència que s'intensificaria a partir de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de 1982, que donava caràcter d'oficialitat a tots els postulats del bloc social blaver. La reacció havia triomfat: per a ser valencià cal ser com ells diuen que cal ser-ho (reforçat per la victòria moral —i no només moral— de l'oficialització dels seus símbols). La perversió és total: qui no és com ells diuen que s'ha de ser (que a més, és allò «oficial», amb la força de veracitat que açò té per a la gent inculta o desinformada) passa a ser antivalencià, un «renegat», un «traïdor» i com a tal, està en perfecta disposició de ser hostigat, perseguit i eliminat.

3. LA CONSOLIDACIÓ DE LA PERSECCUCCIÓ «LEGAL» DE LA DISSIDÈNCIA: L'ESTATUT DE 1982

Arribats a aquest punt, la via autonòmica en què creia fermament el president del Consell Preautonòmic, Josep Lluís Albinyana, la de l'article 151 de la Constitució,¹⁰ va ser sabotada no només per la UCD sinó també pel seu propi partit, el PSOE. En conseqüència, Albinyana va dimitir i els socialistes consentiren que una UCD en minoria ocupara la presidència de l'ens preautonòmic, càrrec que ocupà Enrique Monsonís durant un parell d'anys (1980-1982). L'anomenada «Batalla de València» estava en plena efervescència. Els càrrecs locals franquistes havien tingut temps de sobra (fins el 1979, quatre anys després de morir Franco!) per a intoxicar a conveniència l'opinió pública des ajuntaments i les diputacions, especial-

10 L'accés a l'autonomia per l'article 151 de la Constitució era l'anomenada «via ràpida», per la qual s'assumien la major part de competències de forma immediata, en especial la sanitat i l'educació, i requeria l'aprovació dels ajuntaments més la celebració d'un referèndum. A la fi, només hi accediren per l'esmentat article Catalunya, País Basc, Galícia i Andalusia. Per al País Valencià i Canàries s'aprovaren lleis de transferències simultàniament als Estatuts com a fórmula per a rebre l'educació i la sanitat, tot i haver entrat per la «via lenta» del 143. En el cas valencià es tractà de la Llei Orgànica de Transferències a València (LOTRAVA).

ment la de València. Mentrimentres, les eleccions generals de 1977 i 1979 van ser guanyades per l'esquerra (PSOE + PCE) i la UCD trobà un filó en la marea blava per a treure'n profit electoral i desgastar d'aquesta manera l'esquerra. Broseta, antic demòcrata, s'apuntarà ben cofoi al carro de l'anticatalanisme més irracional i la UCD passarà a capitalitzar els milers de valencians manipulats pel discurs del «perill català que vol absorbir-nos als valencians».

Una altra conseqüència derivada de les primeres eleccions generals de 1977 fou que el nacionalisme valencià es quedà orfe l'endemà de les votacions, ja que tant la Unió Democràtica del País Valencià (liderada per Vicent Ruiz Monrabal i vinculada a l'equip de la Democràcia Cristiana, espanyol) com el Partit Socialista del País Valencià fracassaren¹¹ i pagaren el preu electoral de la desil·lusió i els deutes econòmics. Conseqüentment, la UDPV desapareix i el PSPV es fusiona l'any següent amb el PSOE, i, simplement, passa a formar part de la federació valenciana del partit espanyol. Motivat per aquesta orfandat, l'exdiputat d'UCD Francesc de Paula Burguera fundaria el mateix 1978 el Partit Nacionalista del País Valencià (PNPV) per tal d'oferir una opció nacionalista de centre-dreta al poble valencià. Malauradament, els resultats de Les eleccions generals de 1979 van ser desastrosos¹² i el mateix Burguera acabaria optant per abandonar la política tot endeutat.

11 La UDPV va traure 48.463 vots (un 2,6%), mentre que el PSPV en va traure 31.138 (1,67%).

12 El PNPV va traure només 13.828 vots (0,74%) en aquelles eleccions que, curiosament comptaren també amb la participació de la candidatura del Bloc d'Esquerra d'Alliberament Nacional, impulsada pel PSAN, i que va traure la gens menyspreable xifra de 9.620 vots independentistes al País Valencià (0,52%) en 1979.

Mentrestant, la tramitació de l'Estatut continuava. Descartada l'opció de la via pel 151 per acord unànimе d'UCD i PSOE, l'Estatut d'Autonomia del País Valencià (encara amb aquest nom) arribava al Congrés dels Diputats l'any 1981. Havien passat ja quatre anys des de la massiva manifestació d'octubre de 1977 per l'autonomia i la desestabilització, tant al carrer com a les instàncies oficials, duta a terme per la UCD i els blavers paralitzava qualsevol avanç significatiu. La guerra dels símbols es va intensificar (amb les habituals dosis de violència contra els qui gosaven defensar els símbols del bloc social «catalanista») i s'arribà, finalment, al pacte entre cavallers en que la UCD acceptava la inclusió de la denominació de «País Valencià» en l'Estatut, i PSOE i PCE acceptaren la bandera amb el blau.

El 1981 fou també l'any del colp d'estat (suposadament formulat des de les mateixes instàncies de l'Estat per a consolidar la monarquia de Juan Carlos i amenaçar els excessos *autonomistes*). A València, els tancs de Milans del Bosch desfilaven pels carrers mentre María Consuelo Reyna s'afanyava a posar-se sota les ordres del governador militar i li demanava instruccions oportunes com a bona patriota espanyola.

De Madrid estant la comissió constitucional del Congrés, es va signar un pacte d'Estat (no escrit) entre el PSOE d'Alfonso Guerra,¹³ Virgilio Zapatero i la UCD d'Emilio Attard i Fernando Abril Martorell per aigualir un Estatut valencià, per sí mateix ja

13 Aquest inefable personatge afirmava per aquelles dates, amb eixa demagògia que el caracteritza, que «los Países Catalanes no son más que un invento de la burguesía catalana para dominar económicamente a los valencianos».

minso, que servira de dic de contenció per evitar el desvetllament d'una consciència nacional autòctona. És en el marc d'aquest pacte d'Estat que la UCD fins i tot es va permetre el luxe d'incomplir amb la denominació de «País Valencià», i imposà la fórmula «Comunidad Valenciana», inventada sense gaire originalitat¹⁴ per Attard i que resultava més útil per a des-nacionalitzar els valencians. El PSOE, per sentit d'estat (espanyol), ho va acceptar tot, incloent-hi la gens innocent barrera del 5% en l'àmbit autonòmic per traure representació a les Corts Valencianes, barrera inexistent a cap altra comunitat autònoma i establerta amb tota la (mala) intenció per evitar a una força nacionalista la representació parlamentària.

Finalment, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana s'aprovava un tardà juny de 1982, cosa que va suposar una victòria per als símbols blavers, els quals foren oficialitzats definitivament, i es consolidà la nefasta barrera electoral del 5%, i això va impedir a Unitat del Poble Valencià¹⁵ l'arribada a les primeres Corts Valencianes (eleccions autonòmiques de 1983).

Amb l'Estatut aprovat el 1982 i Joan Lerma com a president de la Generalitat des de 1983, s'inicià la fase de consolidació de la «persecució de la dissidència» iniciada en la transició amb l'estigmatització del bloc social «catalanista». El govern Lerma no ho tingué fàcil amb la metralleta diària de María Consuelo Reyna i el moment de màxima força social i elec-

14 Fuster ja apuntava, amb total clarividència, a aquesta fórmula de «Comunidad Valenciana» en el seu opuscle *País Valencià, per què?* (1981).

15 UPV nasqué com a coalició electoral en 1982 entre el PNPV de Burguera i l'Agrupament d'Esquerres del País Valencià de Josep-Lluís Blasco (escindit del PSAN en 1980). L'any 1984 es transformà en partit polític.

toral del partit autònom blaverista, la Unió Valenciana de Lizondo.¹⁶ Les agressions a persones i comerços «catalanistes», el trencament de cotxes i la violència blavera en general, així com les manifestacions per la «llengua valenciana» en què s'acabaven cremant llibres «catalanistes», foren la tònica habitual dels anys 80. Aquestes agressions comptaven amb un escut de protecció doble: la pàtina de legitimitat que els donava la simbologia blavera oficialitzada i el fet de la impunitat dels agressors, encoratjats per la tebiesa del govern del PSOE.

Del PSOE i de Lerma s'ha parlat que no foren més «valencianistes» per la por que els feia la dreta —i la seua *reina*—. Nosaltres no hi som tan benèvolos —o si voleu, ingenus— i ens inclinem a pensar que aquest va ser un factor menor: no exerciren de més «valencianistes» senzillament perquè eren espanyolistes.¹⁷ Al poc de començada la primera legislatura de Lerma s'aprovà la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià,¹⁸ la qual, fruit d'un pacte entre Joan Fuster, Eliseu Climent i l'aleshores conseller d'Educació, Ciprià Ciscar, permeté introduir el català en les escoles. Des de llavors, ACPV «desactivaria» el

16 El sostre electoral i de major auge d'UV es donà a finals dels 80 i primeries dels 90, quan va obtenir 2 diputats al Congrés en les eleccions generals de 1989 (145.000 vots, un 6,8%) i 8 regidors a l'Ajuntament de València en les municipals de 1991 (80.500 vots, un 21,7%).

17 El mateix Albinyana ha confessat que els dirigents del PSOE que provenien del nacionalista PSPV, com Alfons Cucó, Vicent Soler o Joan Romero, eren encara més papistes que el Papa: es feren més espanyolistes que els dirigents originals del PSOE.

18 La LUEV va ser una imitació descafeïnada de la Llei de Normalització Lingüística de Catalunya. Com a curiositat, cal destacar les reticències que aquesta norma va despertar en el PCE, encara molt espanyol i no plenament còmode amb la qüestió nacional dels valencians.

nivell de les seues reivindicacions (per exemple, no usaria la denominació de «català» per a referir-se a la llengua), que no tornaria a recuperar fins la vespra de la victòria electoral del PP de Zaplana el 1995.¹⁹

Durant el període socialista, a la Generalitat, se succeïren diversos fets importants pel que fa a la consolidació de la victòria simbòlica blavera i la desnacionalització dels valencians. Fets simptomàtics que haurien de fer reflexionar més d'un «nacionalista» quan afirma que el PSOE «és dels nostres» (i encara el vota com a «vot útil»).

Per posar diversos exemples, va ser el PSOE qui creà Canal 9²⁰ bilingüe i qui posà en la seua direcció Amadeu Fabregat artífex de la llista de les 500 paraules prohibides als periodistes de la casa per «massa catalanes». Va ser el PSOE qui imposà que Canal 9 emetera per la mateixa freqüència que ho feia TV3 al País Valencià i qui envià la Guàrdia Civil a precintat els repetidors de TV3. També va ser qui inventà el nefand lema propagandístic de «Generalitat Valenciana. La Comunitat». Va ser el PSOE qui imposà que en els informatius de Canal 9 quan s'emetera una notícia des d'un poble castellano-parlant, el periodista parlara en castellà (cosa que, fins i tot, el PP ha revertit). Va ser el PSOE qui tingué en les seues mans (amb majoria absoluta) atorgar la competència lingüística a la

19 I ni això: el 9 d'Octubre de 1994, a les portes de la victòria del PP en juny de 1995, ACPV convocava a un tinglado del port de València una festa encara amb el lema «Sí al valencià, sí a la tolerància».

20 Per cert, que el PSOE no es va atrevir al final a posar-li el nom de Televisió Valenciana com estava previst per por a les reticències que aquesta denominació poguera despertar a Alacant. A la fi, TVV quedà com a simple subtítol de Canal 9.

Universitat²¹ (com en les Illes Balears) i no ho va fer. Va ser el PSOE qui no tenia homologats els títols de coneixement de valencià amb els de Catalunya i les Illes i només ho va aprovar el 1994, pocs mesos abans de perdre les eleccions (i quan ja se les sabia perdudes). La llista podria augmentar, però creiem que és una mostra més que representativa de l'escàs interès nacional valencià que demostrà el PSOE de Lerma.

Arribats al cicle electoral de 1995 (amb el precedent que el PSOE havia perdut l'Ajuntament de València a causa del pacte PP-UV el 1991), Zaplana arriba a la presidència de la Generalitat. I ho fa amb una decisió molt prometedora: posar en el seu gabinet Ferran Villalonga com a conseller de Cultura (decisió que seria contestada agrament per María Consuelo Reyna, la qual no pararia de llençar verí fins que aquell fou cessat).

La decisió més rellevant de Zaplana en l'àmbit que ens ocupa va ser la creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (via pacte amb Pujol i CiU), beneïda per PP, PSOE i l'extraparlamentari Bloc com a forma de solucionar el fals conflicte lingüístic (en realitat, conflicte polític). L'AVL tingué la contestació de l'esquerra més conspícua (EU, ERPV, PSAN) però també de l'extremisme blaver (el GAV, ara en mans de l'exfalangista Juan García Sentandreu), que la veia com un instrument de dissolució. L'AVL va ser creada amb acadèmics nomenats per quotes polítiques i Zaplana va passar per «pacificador» del fals conflicte.

21 Destacats intel·lectuals feren peticions reiterades per atorgar la competència lingüística a l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, però el PSOE mai ho va consentir.

Amb el PP en el poder s'encetaria un discurs més regionalitzador si cap. La primera legislatura de Zaplana es veié marcada pels deliris lingüístics de Lizondo, fruit del pacte dit del Pollastre entre el PP i UV (1995-1999). A partir d'aquests moments, mort inesperadament Lizondo d'un infart, el PP començà un frenètic procés d'absorció de càrrecs públics d'UV i la fagocitació pràcticament total d'aquest partit. El discurs regionalista en aquest període s'intensifica, si bé en la pràctica les dosis d'anticatalanisme són molt més escasses i selectives del que hom podia preveure.

El govern del PP no s'ha diferenciat tant del govern del PSOE en l'aspecte nacional, sobretot si considerem la paranoia en què queien molts «nacionalistes» quan pensaven que un dia la dreta arribara al govern de la Generalitat.²²

Si fem la comparació objectiva pel que fa a la praxi lingüística del PP respecte de la del PSOE, no han canviat tant les coses. És més, la dinàmica socialista envers la política lingüística dels populars està sent la del seguidisme, els acords i el silenci pusil·lànim.

- Canal 9 RTVV continua incomplint (com va fer amb la gestió socialista, 1989-1995) l'objectiu amb havia estat creat, el redreçament idiomàtic ja que usa un model valencià di-

22 En tot cas, el PP s'ha mostrat sempre més coherent que el PSOE, ja que els primers no enganyen ningú: són espanyolistes per antonomàsia i per a ells els valencians som una «región de España» i com a tal la governen. Qui hauria de empenyar-se de veritat (sobretot a tots aquells assidus al 25 d'Abril que «voten útil») és el PSOE, que va de «company de viatge» nostre i es comporta, en el terreny nacional, de la mateixa manera que el PP.

alectalitzant. Per la seua banda, el PP creà, amb emissió majoritària en català, la minoritària però digna Punt 2. Recentment també s'ha creat en català 24/9, canal de «notícies» propagandístic les 24 hores del dia.

- El PP escriu els escrits oficials d'acord amb les Normes del 32, acceptades per l'AVL, això sí, privilegia les particularitats més «valencianes» en detriment d'allò que «és» català (l'extrem últim ha estat les amenaces del president de la Diputació de València, Alfonso Rus, per «rematar» els professors «gillipolles» que usen «aleshores i gairebé»);
- El PP ha continuat sense atendre les sol·licituds per a estudiar en les línies en valencià (el PSOE hi posava traves administratives el 1987) ni dona continuïtat a totes les demandes d'ensenyament en català al batxillerat, cicles formatius, conservatoris de música o universitat. Després de 25 anys de LUEV, l'ensenyament en català només arriba al 23% en primària i secundària.
- Tots dos partits han acordat la denominació secessionista de la llengua a l'Estatut d'Autonomia del País Valencià (abril 2006).
- El PSOE separa valencià i català al Senat, tot seguint la línia del PP, amb els codis de catalogació a la Biblioteca Nacional, —CAT, VAL i BAL— segons la procedència territorial del llibre, tot just l'endemà que el TSJ al País Valencià reconeguera com a vàlid el títol universitari de Filologia Catalana com a requisit lingüístic a les oposicions d'ensenyament, el 25 de juny de 2009.

- El mateix secretari general del PSOE, Jorge Alarte declara que no ingressaran en l'Institut Ramon Llull (entitat que promou la projecció de la llengua a l'exterior), però sí que s'adhereixen, de manera calculadament ambigua, a la Xarxa de Ciutats Valencianes unes poques ciutats on governen.
- El PSOE ha estat connivent amb les polítiques lingüístiques del PP i no ha badat boca sobre cap de les resolucions judicials als recursos dels sindicats (STEPV, CCOO-PV), d'ACPV i de diverses universitats valencianes sobre l'ús del terme «llengua catalana» als estatuts de les universitats valencianes ni sobre l'homologació de títols administratius del Principat, País Valencià i Illes Balears.

Si el PSOE consentia per omissió la persecució de la dissidència (com a conseqüència d'una transició i un Estatut que consagrava el triomf simbòlic blaver), el PP és qui dona llum verda des del govern i les seues institucions a la caça del dissident.

- El PP ha aconseguit imposar el seu discurs i així el seu model de «ser valencià» s'ha convertit en sinònim de «ser un autèntic i bon valencià». A *sensu contrario*, qui se n'isca —ni que siga tangencialment— del model identitari del PP passa a ser un «mal valencià», és a dir, un «catalanista», ergo un enemic dels valencians i un estranger a sa casa. I quin és el model de «ser valencià» del PP? Doncs està ben clar: ser espanyol i ofrenar noves glòries a Espanya. O dit d'una altra manera: no es pot ser valencià sense ser espanyol. A més, eixa peculiar forma de «ser valencià» (o siga, un espanyol de l'est de la península Ibèrica, amb algunes peculiaridades regionales) inclou una altra caracte-

rística en l'ADN: ser anticatalà. Eixe bon valencià ha d'estar d'acord amb el fet que els catalans o «allò català» són els culpables de tots els mals (són uns egoistes insolidaris amb Espanya i uns lladres i envejosos amb els valencians). Per tant, el discurs dominant que ha aconseguit imposar el PP —i que tant de rèdit li està donant— practica un anticatalanisme selectiu (per oposició a l'anticatalanisme indiscriminat i irracional practicat per UV i el blaverisme clàssic) centrat en 3 temes: l'aigua (els catalans no ens volen donar l'aigua de l'Ebre, que ells prefereixen tirar al mar); la llengua (encara amb la discussió nominalista, que no pas de fons, car el PP escriu en perfecte català) i el finançament (el govern espanyol ens discrimina econòmicament, i mentre a Catalunya li regala un millor finançament, als valencians ens castiga). Així, el triomf del PP és el resultat de la fórmula següent: Exaltació del regionalisme valencià + victimisme + anticatalanisme selectiu.

D'acord amb el sil·logisme següent que, repetit mil vegades, ha esdevingut una «veritat» i ha fet que el PP siga percebut com el paladí de la valencianitat:

- Els «bons» valencians s'enfronten a Catalunya.
- El PP s'enfronta com ningú a Catalunya (i al seu amic ZP).
- Combregar amb el PP és ser «bon» valencià.

De la imposició d'Espanya a la proposta dels Països Catalans

Tanmateix, no és bon valencià qui s'enfronta a Catalunya; qui s'enfronta a Catalunya és l'espanyolisme, siga de València o

de Valladolid. I el sil·logisme anterior amaga una veritat: la imposició de l'Estat espanyol-Espanya. És Espanya qui efectivament ens imposa el seu Parlament i, per tant, les seues lleis per sobre de les nostres; el seu Poder Judicial amb els seus jutges i tribunals; el seu exèrcit i forces de seguretat; els seus impostos i la contínua espoliació fiscal contra el País Valencià i la resta dels Països Catalans; ens obliga a ser súbdits d'un rei hereu del franquisme; ens imposa la seua llengua i la privilegia; defensa el seu lli i el seu blat en contra de les nostres taronges i ens endossa la seua crisi.

Contràriament, el nostre projecte, el del País Valencià, el dels Països Catalans és una proposició, no una imposició, una proposta de marc polític de convivència de tu a tu i d'igual a igual amb catalans i balears. No hi ha imposició, sinó la possibilitat —supeditada a la decisió democràtica de la majoria del poble valencià— d'establir un àmbit polític de convivència, on puguem ser tractats com a ciutadans i no com a súbdits. No és en cap cas, com ho ha volgut explicar l'espanyolisme, un «canvi d'amo» entre Madrid i Barcelona, sinó el canvi d'una situació política de dependència i subordinació, a una d'independència i de confederació.

Els Països Catalans són una realitat nacional que evoluciona i avança, són un projecte compartit per organitzacions socials, culturals, econòmiques que des de fa molt de temps treballen coordinant ciutadanes i ciutadans autòctons i també de nous pertot arreu del País Valencià, Catalunya i les Illes. A l'imponent fonament històric i cultural en comú, els Països Catalans han afegit al llarg del segle passat un projecte de redreçament democràtic, d'ambició de benestar i d'in-

corporació a la modernitat; projecte conscientment viscut i compartit per generacions de la nostra gent de cap a cap dels Països Catalans.

Al primigeni moviment cultural lingüístic, sempre capdavanter, ara hi sumem la música, les arts plàstiques, les associacions esportives, les culturals, el domini d'Internet, les ONG... Ara cal saber transformar els avenços socioculturals en consciència i compromís polític per tal que no es queden en un element més o menys consentit de folklore.

Els Països Catalans compartim un munt d'interessos econòmics, estratègics, necessitats, infraestructures, millores de connexions (ports, aeroports, trens, corredor mediterrani...). Les relacions comercials, els projectes empresarials en comú, les aliances estratègiques dels agents econòmics, són una realitat entre el País Valencià, Catalunya i les Illes, i creixeran. Es configuren ja les interdependències bàsiques, les inèrcies i sinergies d'un mercat de País, d'un mercat de Països com constata el fet que el País Valencià i el Principat mantenim els intercanvis comercials més forts dins l'Estat espanyol. De fet, Catalunya és el primer client dels valencians, amb 4.700.000 d'€ en compres l'any 2006.

A banda de les relacions comercials, hi també trobem uns fluxos molt importants de moviments de persones com ara el dels llicenciats valencians que han hagut d'anar-se'n a treballar a Catalunya i les Illes per culpa de la nefasta política de la Generalitat Valenciana. Amb aquesta política de «fuga de cervells», El PP, està propiciant el creixement de l'economia del coneixement fora del País Valencià, alhora que hi fomen-

ta l'arribada massiva de mà d'obra forània poc qualificada per treballar a la construcció i la restauració: tot plegat un doble greuge econòmic per al nostre país.

D'altra banda, els territoris dels Països Catalans són els finançadors principals de l'Estat; som els únics que tenim un dèficit fiscal injust; Espanya té molt clar que valencians, catalans i balears no som dels seus i, per tant, consideren que tenen el dret d'espolar-nos.

Els Països Catalans són una realitat històrica i de present que reclama un projecte polític complet i propi per assolir el reconeixement, la institucionalització, i la creació d'un àmbit de futur en comú. Aquest projecte polític ha de servir-nos, des de posicions comunes als tres territoris, per a fer-nos forts i afrontar amb el màxim de garanties els reptes d'un món global en el marc d'una Europa democràtica. La institucionalització d'aquest projecte polític de Països Catalans no és possible al si de l'Estat espanyol, que el prohibeix, que en nega expressament la possibilitat en les dues Constitucions democràtiques en què Espanya ha encetat intents de descentralització (la de la segona república i l'actual).

El País Valencià, els Països Catalans, són el projecte polític d'Esquerra. Ara bé, quan s'ha instal·lat a la societat valenciana —en paral·lel a la seua progressiva espanyolització— la premissa de «És bon valencià qui s'enfronta a Catalunya», qui no hi està d'acord pateix un rebuig. Per consegüent, és ignorat, bandejat, menyspreat i menystingut qualsevol símbol, paraula, ensenya o organització que pugui ser titllada de «catalana», «catalanista», «pancatalana» o «procatalana».

Aquesta dialèctica és comuna a totes les ideologies autoritàries i molt semblant a l'emprada pels nazis a l'alemanya dels anys 30: El «bon» alemany odia els jueus» (car els jueus són qui ho maneguen tot des de l'ombra en benefici propi). Tant feia que els jueus foren moderats o extremistes, col·laboradors o opositors al règim: eren jueus, i prou. Feren el que feren i digueren el que digueren feia igual: eren jueus. Tot allò que pogueren fer, dir o proposar era execrable, abominable, antialemanys. I com a antialemanys, dipositaris i responsables de tots els mals d'Alemanya; motiu més que suficient per justificar la violència envers els jueus, i fins i tot, el seu extermini.

Les distàncies històriques existeixen, afortunadament. Però la dialèctica és molt semblant: qui no s'enfronta a Catalunya no és bon valencià; qui no és bon valencià és un traïdor i un renegat; un traïdor-renegat és el pitjor que pot haver-hi; els catalanistes són un traïdors-renegats, la qual cosa justifica fins i tot la violència i el rebuig contra tot allò català o catalanista. Amb aquesta lletania repetida milers de vegades s'ha anat amerant la societat valenciana d'aquest pensament totalitari i xenòfob de «l'odi a tot allò català». Desfeixistitzar la nostra societat és condició *sine qua non* per aconseguir una situació política de normalitat democràtica. És una il·lusió suïcida suposar que aquells que pensen que «el jueu bo és el jueu mort», acceptaran amb normalitat democràtica el «jueu bo»: El jueu bo va acabar de la mateixa manera que qualsevol altre jueu; o als camps, o a l'exili, o ingressant al partit nacionalsocialista.

És possible desfer aquesta situació? Canviar les pautes assumides com una creença per amples capes de la societat valenciana? La resposta és Sí. L'afirmació de la qual emana tot

(el bon valencià s'enfronta a Catalunya —que és imperialista i ens ho vol furta tot) és intrínsecament una falsedat, no té cap base ni fonament.

Ara bé, s'ha instal·lat com una creença, com una qüestió de fe, i les creences i les qüestions de fe difícilment es poden combatre amb arguments, si més no des del marc conceptual. Podem argumentar que, si la característica bàsica de la valenciania fóra «enfrontar-se a Catalunya», els anticatalans de, posem per cas Madrid, en serien els més valencianistes. I tindrem raó: aqueix és *de facto* el tret bàsic de l'espanyolisme, no del valencianisme. Però difícilment farem forat: la seua valenciania és un subproducte de l'espanyolisme. Mentre ens moguem en el seu marc conceptual no en traurem l'aigua clara.

Necessitem un canvi de marc on no entrem a rebatre la seua premissa major (aquella que segons ells defineix substancialment els valencians) sinó a proposar-ne d'altra: a cercar un tret substantiu dels valencians amb base i fonamentació, una premissa major distinta a «el bon valencià s'enfronta a Catalunya». I si hi ha un tret característic dels valencians del qual està plagada la nostra història, el motiu que empenyia la gent, majoritàriament de Catalunya, però també d'arreu d'Europa, a conquerir el regne de València —el nostre Estat confederat original— no va ser altra cosa que les ànsies de viure millor: l'anhel de llibertat. Milers de persones, homes i dones d'arreu de comtats catalans, baixaren acompanyant Jaume I per alliberar-se del jou dels senyors feudals i del clergat, somniant el que els era negat: Terra i Llibertat. Aquest era l'horitzó dels repobladors, dels fundadors del Regne de València (origen del País Valencià): una terra d'homes i dones lliures.

Si acceptem, doncs, que «el bon valencià» és essencialment una amant de la llibertat i com a tal s'oposa a tota imposició, l'expressió en forma sil·logística seria:

- El «bon valencià» s'oposa a les imposicions.
- Madrid-Espanya ens ho imposa tot.
- El bon valencià s'oposa a Madrid-Espanya.

4. LA URGÈNCIA DE LA NORMALITAT DEMOCRÀTICA AL PAÍS VALENCIÀ

La situació dels partits polítics de tradició democràtica al País Valencià que s'oposen, amb major o menor intensitat, a la política del PP és la següent:

El PSOE no ofereix un discurs propi per al País Valencià. Enredat en una guerra fratricida des de 1995, i envoltat d'un soroll permanent, ja fa prou si dóna a conèixer el seu líder de torn. Com que al País Valencià no va generar un sistema de partits propi²³ (el PSOE va perdre les eleccions de 1995 quan no li tocava) la inèrcia espanyola castigà la corrupció del darrer govern de Felipe González i va fer que el PP de Zaplana guanyara al País Valencià.²⁴

23 El mateix PSOE, juntament amb la UCD, en són els responsables de forma conscient, quan pactaren una barrera electoral del 5% en l'àmbit autonòmic per evitar l'entrada i posterior consolidació d'opcions nacionals valencianes i, en conseqüència, d'un sistema de partits polítics propi. Cal tindre en compte que en les primeres eleccions autonòmiques de 1983, la UPV, representant aleshores del valencianisme d'esquerres, va passar del 3% amb 58.000 vots i es quedà fora de les Corts Valencianes. Per analogia, en el cas gallec, el BNG va començar obtenint pocs diputats al Parlament de Galícia, però eixa mínima presència inicial li ha permès créixer i convertir-se en un partit potent i consolidat.

24 Des de maig de 2008, moment en què fou nomenat delegat del govern, l'excomunista Ricardo Peralta ha estat usat pel PSOE com a contrapoder al govern

Però aquesta mateixa inèrcia no ha servit perquè el recuperara quan el PSOE de Zapatero va tornar a guanyar a l'Estat espanyol. Així, el PSOE valencià veu passar els anys amb impotència, sense més discurs que intentar rendibilitzar els pocs projectes que el govern espanyol s'atreveix a invertir en el nostre país;²⁵ i assumir el model oficial de *sano regionalismo*, enfatitzat ara pel profund espanyolisme del seu darrer líder, Jorge Alarte.

El seu discurs és igual a zero en ambició allí on més ens faria falta, on ens juguem el futur d'oportunitats col·lectives. Cal destacar el paper seguidista del PSOE valencià respecte de les polítiques del PP en la negociació de l'estatut i del finançament i la seva manca de denúncia de l'espoliació fiscal per part de l'Estat. Sense plantejar cap projecte als valencians, més enllà d'airejar els escassos «triomfs» de Zapatero, espera el canvi bipartidista plogut del cel. Davant el satrapisme imposat per la política ultraconservadora del PP al nostre País, el PSOE valencià no aporta coherència ni compromís amb el País, amb la gent, amb els valors progressistes i d'esquerres, ja que el seu discurs és dèbil i submís.

de la Generalitat. És tal la indigència parlamentària del PSOE en les Corts Valencianes per a fer oposició al PP —agreujat pel fet que l'actual líder, Alarte, ni tan sols és diputat autonòmic— que han hagut d'usar el càrrec a dit del delegat del govern per a intentar fer oposició.

- 25 Fins a l'apropiació de la marca per part de Pere Mayor, de Bloc no n'hi havia hagut un altre que el Bloc de Progrés Jaume I, impulsat per Acció Cultural del País Valencià des de finals de 1994, i organitzador de les primeres edicions del Correllengua a terres valencianes. El «primer» Bloc va servir per a aglutinar forces de caire fusteria arreu dels nostres pobles i ciutats i per sumar nombrosos joves al projecte de recuperació nacional que pretenia impulsar ACPV davant l'amenaça del govern de Zaplana a la Generalitat.

Pel que fa a Esquerra Unida, ha perdut progressivament militància i capacitat d'influència. Les causes podrien ser tan ideològiques com estratègiques. Després de la caiguda del comunisme (entre el 1989 i el 1991) el PCE resta amb un ideari caduc i inicia una etapa de franc retrocés, cosa que l'obliga a reformular-se en Izquierda Unida. Esquerra Unida del País Valencià, hereva d'aquest ideari, es troba sense un discurs propi adequat a la societat actual i, a més, amb uns dirigents veterans i amb una militància escassa. Cal afegir-hi les diverses escissions que ha patit (algunes de possibilistes —com ara Nueva Izquierda de Diego López Garrido i Cristina Almeida— i d'altres més radicals —el cas de la Corriente Roja d'Ángeles Maestro).

Retornant al discurs, EU es limita a oposar-se sistemàticament a qualsevol projecte del govern valencià. Potser aquesta actitud negativista explica que haja quedat fora dels ajuntaments d'Alacant i de València arran de les eleccions de 2007. En definitiva, enfront de la davallada electoral constant, ha optat per diverses fórmules de coalició (tot tenint en compte que Esquerra Unida ja és una coalició): Entesa, Compromís... Per a les eleccions del 2011, ha creat la plataforma anomenada Convocatòria Ciutadana pel País Valencià.

El Bloc, fundat a partir de l'antiga Unitat del Poble Valencià, en un pretés front nacional que aglutinara a tots els valencianistes, ha heretat el gir dretà que començà a mostrar el seu partit mare en el Congrés de l'Eliana el 1996 i l'ha intensificat. El Bloc Nacionalista Valencià nasqué el desembre de 1998, fruit de la unió de la UPV, l'antiga escissió del Partit Valencià Nacionalista (liderat per Pepa Chesa), Nacionalistes d'Alcoi i Grau Unit de

Castelló. L'operació intentava, a més de l'aglutinació del nacionalisme valencià, la confluència amb UV, tot procurant una «reconversió» de la seua militància envers postulats autonomistes i dretans, però usant alhora, de forma oportunista i hàbil, la marca «Bloc», de clares connotacions catalanistes.²⁶

El discurs del Bloc és, seguint la terminologia usada pel PP d'Aznar, el del «patriotisme estatutari». Consisteix a jugar a ser un partit homologable als partits grans del sistema, cosa que implica assumir la gestió de les institucions derivades de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana com a màxima aspiració política, tot considerant Espanya una instància superior inqüestionable per als valencians. No es tracta només de l'acceptació dels símbols oficials consagrats per l'Estatut, sinó de tenir com a programa polític de màxims la d la gestió del Consell com si fos «l'orxateria administrativa del Carrer de Cavallers» parafrasejant Fuster. Tota acció en aquest camí implica automàticament, per al Bloc, fer més grossa la frontera entre Alcanar i Vinaròs. Llevar-se l'etiqueta de «catalanista» és la seua obsessió (acció mampresa per la UPV des de 1996), de manera que critiquen i rebutgen qualsevol que aspire a construir els Països Catalans, alhora que, com a partit que intenta homologar-se als «grans», se suma de bon grat a aplaudir totes aquelles accions simbòliques de caire regionalista.

Entre la resta de partits del panorama polític valencià estan les forces que pretenen representar l'opció política verda. Els Verds del País València, els Verds-Esquerra Ecologista, Iniciativa de Poble Valencià que també intenta situar-se en aquest

²⁶ *El País*, 10 de desembre de 2009.

àmbit, són fruit d'una història de divisions, d'escissions del PCE. Divideixen l'espai que diuen representar, que no reïx elecció rere elecció, amb un futur incert que, per algun d'ells, (és el cas d'Iniciativa) pot recalar en la integració en el PSOE o en el BLOC.

Vista quina és la trajectòria política del País Valencià els darrers 30 anys, ens plantegem quina és la prioritat a l'hora de fer front al «pensament únic» imperant i al discurs autoritari i excoent d'un PP amb majoria absolutíssima. Si anem a les arrels del problema, a allò que en dèiem al principi la causa de la malaltia, ens adonarem que l'única solució és retornar als orígens, a tot allò que fa 30 anys que és proscrit, a tot allò que ens han imposat que siga tabú i anatematitzat, a tot allò a què ha renunciat l'esquerra espanyola i l'autonomisme: a *No saltres els valencians*.

Dit d'una altra manera: el regionalisme del PP és *de facto* no un projecte, sinó un contraprojecte. Ser valencià, defensar els interessos dels valencians és essencialment per al PP ser anti-català; es defineix, per tant, a la contra. No hi ha valencianitat en positiu sinó per oposició a allò català, i en això la seua valencianitat ho és tant com la d'un anti-català de Burgos. Aquest no-projecte fa que fins i tot la patronal AVE²⁷ es queixe de l'abdicació de la societat civil de les seues responsabilitats.

Clar i ras, si no hi ha un projecte de país per als valencians no hi ha societat civil articulada. Aquestes són les conseqüències d'haver estat primer *cara al sol*, i després ofrenant *noves glòri-*

27 *El País*, 10 de desembre de 2009.

es a *Espanya* renunciant a construir, gràcies a l'espanyolisme, la societat valenciana. En la base de les majors dificultats que patim els valencians per eixir de la crisi hi ha el fet de no haver bastit un projecte de país, una societat cohesionada, una societat autoestimada i autoreferenciada. Per contra, tornar als orígens, a *Nosaltres els Valencians*, és projectar-nos cap al futur i està en la base de les solucions socials, polítiques i econòmiques dels valencians. Tornar a *Nosaltres els Valencians*, a assumir la valencianitat sense oposició a Catalunya, definint-la com un projecte amb sentit per se, i vinculada, federalment o confederalment, a Catalunya i a les Illes Balears és l'evolució a l'origen.

Els efectes que ha provocat en la societat valenciana aquest contraprojecte de país són palesos. Corrupció, d'acord, però també descohesió social, meninfotisme, deixadesa, desgovern, aplicació arbitrària i restringida de la llei com una arma contra l'enemic i un privilegi per a l'amic, la destrucció del teixit social i productiu i l'empobriment del país, a hores d'ara per sota de la mitjana estatal en renda per càpita, la desafecció política, etc. Aquests són, entre d'altres, els efectes d'aquest feixisme de baixa intensitat, que es caracteritza per una arribada democràtica al govern, una pràctica antidemocràtica del govern esquitxada per episodis puntuals de violència consentida, i l'oficialització de l'odi i la xenofòbia contra allò català.

Tornar a l'origen i dir no al model identitari-regionalista del PP i dir sí al País Valencià, no és una digressió identitària sinó la base per resoldre els problemes estructurals d'aquest país. Una societat que no té horitzons col·lectius, que no té projecte com a col·lectivitat, sols pot aspirar a la subalternitat i a

la dependència. Un projecte de país, i no de comunitat, cohesionaria els seus membres, articula la seua societat i afronta i resol els seus problemes. No tenir projecte o tenir-ne un a la contra ens aboca a una situació en què els interessos dels altres lesionen contínuament els nostres, i ens incapacita per a donar-los solució.

Amb un Estat espanyol que ens espolia 13.200 milions d'euros cada any i que en canvi no inverteix ni un sol euro en infraestructures que ens són vitals, com ara el corredor mediterrani, sense la possibilitat d'elaborar cap pla de reconstrucció de l'agricultura, de la indústria, del turisme, del nostre teixit productiu, en definitiva, i sense fer cap aposta per una economia seriosa, per l'economia del coneixement i la innovació, és pràcticament impossible acarar la sortida de la crisi amb èxit i tenir una eixida com a país que garantisca el benestar de la ciutadania valenciana que és allò que ens preocupa. Tot el que no siga tenir un projecte de país serà posar pedaços a l'endèmica situació que vivim.

Alguns exemples d'oportunitats perdudes han estat, per una banda, la negociació de l'administració espanyola a l'hora de l'entrada en el mercat comú, en què l'agricultura valenciana va ser utilitzada com a moneda de canvi. Un altre exemple d'oportunitat perduda ha estat l'operació Bancaixa, absorbida per Caja Madrid, que ha deixat als valencians sense instruments financers propis. La dependència i submissió als interessos espanyols, així, s'agreuja encara més.

És per això que les propostes econòmiques d'Esquerra per a l'agricultura aniran en el sentit d'obtenir una situació de sufi-

ciència alimentària per al País, així com propiciar la transformació del sector, amb inversions i modernització tant en el conreu com en la indústria agroalimentària, procés que ja s'ha seguit a la vinya i el vi, i que és del tot necessari. Pel que fa a la indústria, n'hem assistit al desmantellament, causat per una debilitat que en molts casos ja no va resistir la crisi dels 80, i per l'eliminació de la indústria productiva pesant (AHM). Llevat d'algunes petites empreses familiars, amb poca tecnologia i poca mà d'obra empleada, sols queden les empreses especulatives, que no creen riquesa, i una multinacional, la Ford, que òbviament no té entre les seues prioritats el bé del País a l'hora de prendre decisions.

Per altra banda, hi ha la falta de transparència en les inversions dels fons estructurals quan el País Valencià era objectiu prioritari per a la Comunitat Europea. Ara estem més lluny d'Europa en matèria d'exportació que no abans de l'entrada al Mercat Comú; ara exportem capital que se'n va i no torna.

En l'àmbit estatal, que afecta a tots els contribuents de l'administració pública espanyola, és lamentable la falta d'informació, debat i prudència d'aquesta en convidar al consumisme eixelebrat sense prevenir-ne les conseqüències. Una societat, igual que qualsevol persona, no pot gastar més del que té. I en aquests darrers anys s'ha finançat exclusivament l'especulació i els grans esdeveniments a còpia de restar radicalment de les inversions en capacitat productiva, disseny, organització-planificació i innovació.

Així doncs, la prioritat nacional absoluta, com a condició prèvia i *sine qua non*, és guanyar la normalitat per defensar

qualsevol projecte identitari de forma lliure —incloent-hi, evidentment, el projecte del País Valencià i dels Països Catalans. Enfront dels que s'han quedat sense utopia i projecte (PSOE i EU) i enfront dels que han abraçat la conversió al model identitari oficial, nosaltres, des de l'esquerra del país que representa ERPV, hem de ser fermes en la defensa de la radicalitat democràtica i en la normalització del model identitari valencià que busca la confederació amb Catalunya i les Illes Balears.

No obstant això, tot i la deriva ideològica del Bloc adés esmentada, també hem de tenir clar que per a molts dels seus militants, simpatitzants o votants, estar al Bloc és la seua manera de lluitar pel país. Ho han fet des del patriotisme i justament aquesta afinitat és la que ens fa que encara tinguem hui amplis sectors que tant podrien estar al Bloc com a Esquerra, tal com ho podem comprovar a molts dels nostres pobles i ciutats.

Per tant, qualsevol projecte que plantege, al País Valencià, l'assoliment de la independència dels Països Catalans (i el nostre ho és) ha de guanyar prèviament una batalla ideològica: la de la democràcia i la normalitat. La situació d'absència de democràcia real que viu el PV es manifesta —a més de l'entrebanc a la pluralitat política que representa la barrera electoral del 5%— en la impunitat amb què es produeixen atacs a seus d'organitzacions i persones d'esquerres i del País; el control absolut dels mitjans de comunicació públics, (la persecució de TV3 i Catalunya Ràdio...); la persecució de qualsevol discrepància (el cas de les fotos del MUVIM, no dotar l'STEPV de les subvencions que li pertoquen legalment...) fa que la lluita per la democratització siga prioritària per a ERPV i alhora ha de ser un dels eixos fonamentals per cercar un espai polític

i cívic comú amb la resta d'organitzacions i entitats democràtiques i el punt d'arrancada des del qual començar a parlar. La lluita per una democràcia real ha d'ésser prioritària en la nostra activitat política.

Precisament per la via ferma de plantar cara al discurs oficial (i no assemblant-nos-hi) és com podrem aconseguir l'adhesió al nostre projecte de moltes persones desencantades, desil·lusionades o, senzillament, fartes d'amagar-se i de romandre a l'armari en què el PP i el PSOE els han obligat a recloure's els darrers 30 anys. A més hem de comptar amb els milers de joves que poden sentir-se atrets per un projecte fresc i que parla clar, que no amaga la seua condició ni la seua voluntat de normalitat.

La independència no pot ser concebuda com un luxe o un caprici nostre. La independència ha de ser concebuda com una proposta que és útil per viure millor en tots els àmbits, començant per l'econòmic o el social. Però, per avançar en el camí cap a la llibertat nacional, és necessari contrarestar i trencar aqueix discurs identitari del PP, que crida a ser més espanyol que ningú, a la persecució del dissident, a la caça del «catalanista». Solament guanyant la llibertat democràtica i la plena normalització política podrem explicar de forma lliure i tranquil·la el nostre projecte a la ciutadania del País Valencià i convèncer els valencians que, amb la independència, viurem millor. Cal deixar clar que la independència no és la conseqüència evolutiva de l'autonomisme, sinó un camí i una lluita diferent i sovint antagonica, ja que els postulats autonomistes en cap cas qüestionen l'actual marc d'actuació política.

Després del fracàs del Compromís pel País Valencià, els seus components han optat per diverses fórmules. Bloc, Iniciativa del Poble Valencià i els Verds-Esquerra Ecologista, han presentat ja una reedició del pacte que havien format per a les eleccions generals amb el nom de Coalició Compromís, on estan decidits ja els caps de llista, tant de les tres circumscripcions autonòmiques com de les ciutats principals. Aquesta coalició, però, no respon a una vinculació amb l'esquerra valenciana, ni tampoc amb la dreta, i representa una fórmula transversal de calculada ambigüitat que respon exclusivament a la mútua necessitat i feblesa de les organitzacions que la componen. Esquerra Unida del País Valencià per la seua part, ha tornat a iniciar una refundació: l'anomenada Convocatòria Ciutadana pel País Valencià on l'única possibilitat de coalició passa per la integració a Esquerra Unida (que ja és una coalició des de l'inici).

Al País Valencià han de poder existir quatre espais polítics diferenciats: l'espanyolisme amb el seu espai d'esquerra i dreta i el valencianisme amb el seu espai d'esquerra i dreta. I Esquerra Republicana del País Valencià ha de tenir com a repte ser l'organització hegemònica de l'espai valencianista i d'esqueres: l'esquerra valenciana. Esquerra no accepta més manobres que es presenten com abanderades d'unitats enfront de l'hegemonia del PP, amb un posat d'exclusivitat, i recomanant el vot útil per a aconseguir objectius que, lluny de pretendre un canvi real en la política valenciana, sols tenen com a finalitat sobrepassar la barrera del 5% davant del raquitisme dels seus resultats electorals i, per tant, són innocus per a propiciar aquest canvi sense garanties de durabilitat. Lluny de fer de la

necessitat virtut, aquestes iniciatives han tingut com a fonaments la debilitat compartida i la mútua desconfiança.

Així doncs, en l'actual conjuntura política, no sembla possible que ERPV participe en cap coalició, més enllà d'acords municipals puntuals amb una o diverses organitzacions. La Coalició Compromís ja ha tancat fins i tot les capçaleres de les llistes autonòmiques i també les llistes de les ciutats caps de circumscripció. I Convocatòria Ciutadana d'EU condiciona la coalició electoral a formar part orgànica d'EU. Aquesta situació ens aboca a concórrer probablement en solitari a les properes eleccions. Ara bé, sense renunciar a l'expansió d'Esquerra, i assegurant la seua continuïtat orgànica, la direcció de la Federació hauria d'encetar converses amb altres organitzacions polítiques, cíviques, sindicals, socials i culturals per tal d'esbrinar les possibilitats d'una ampla plataforma electoral que siga capaç d'aglutinar, no sols les persones independentistes, sinó també tota la gent que ja ha entés que els enemics del país són, a més a més i alhora, els enemics de la democràcia; que la seua actuació contra la nostra identitat és intrínsecament feixista, encara que siga referendada a les urnes.

Esquerra s'ha dotat d'un discurs potent tant ideològic, com polític, social i econòmic. Ara bé, tot i haver augmentat exponencialment els simpatitzants i amics del partit, existeix un abisme entre aquest i les simpaties, la qual cosa fa pensar en fórmules organitzatives que aproximen ERPV al gruix sociològic existent i susceptible de formar-ne part. Haurem de tenir una mentalitat oberta per cercar formulacions que, sobretot a l'àmbit municipal, afavorisquen, necessàriament i urgent la

implantació del partit al País Valencià, bé amb l'expansió de les nostres sigles, bé amb sigles vinculades orgànicament a la nostra organització.

Així, doncs, Esquerra-País Valencià, per tal de fer créixer el partit, hauria d'engegar aquestes propostes concretes:

- Elaboració d'un dossier on s'explique la política que segueix Esquerra en cada camp d'actuació: sanitat, economia, educació, medi ambient, etc. Aquest dossier hauria de ser més extens que els tríptics de propaganda, però més breu que el programa oficial del partit. L'objectiu d'aquest document seria fer conèixer de manera accessible i rigorosa una informació bàsica i necessària per poder defensar i difondre la ideologia d'Esquerra. Aquesta informació aniria dirigida a tota la militància i s'hauria de distribuir en cada secció local i comarcal. Cal oferir les eines adequades a tot aquell que vulga treballar pel partit i pel País.
- Elaboració d'un registre de les associacions cíviques del País Valencià amb la finalitat d'entrar en contacte amb el moviment associacionista i articular recursos que faciliten un intercanvi d'informació, així com la generació de sinergies.
- Organització periòdica d'actes polítics de diferent mena (sopars, exposicions, taules rodones...) on siga factible una mínima assistència de militants, simpatitzants i amics del partit. En aquests actes s'hauria de donar a conèixer l'anàlisi històric del document «País Valencià 2010» i també presentar el projecte d'Esquerra.

Des d'Esquerra fem una crida a la gent jove, dones i hòmens, a participar en el nostre projecte, a assumir la radicalitat democràtica de defensar un futur de prosperitat i llibertat per al nostre País, la nostra llengua i cultura i per una societat més lliure, democràtica, laica i justa. Aquesta conferència és un repte, per a tot el partit, que cal afrontar amb coratge.

ANNEX

VALENCIÀ, PAGA I CALLA! L'ESPOLIACIÓ FISCAL DEL PAÍS VALENCIÀ

Quan el mal ve d'Almansa...

Sovint el debat sobre el finançament autonòmic es limita al període democràtic. Tanmateix, cal anar més enllà per tenir les claus i entendre per què els valencians i les valencianes patim d'una manera més patent la pèrdua de riquesa. Amb la Guerra de Successió, els valencians no només vàrem perdre la batalla d'Almansa, les nostres lleis i els costums, sinó que les tropes vencedores van complir un dels seus grans objectius: l'abolició de la sobirania fiscal en els territoris de l'antiga Corona d'Aragó.

Amb el Decret de Nova Planta, va arribar un nou sistema de recaptació de tributs centralitzat a Madrid. Però, malgrat la unitat del sistema per a tot l'Estat espanyol, els territoris de la Corona d'Aragó, tenien un impost exclusiu que gravava en gran manera el seu territori. A cada indret, el nou impost prengué un nom diferent: a Catalunya el «cadastre», a les Illes Balears la «talla», a l'Aragó la «única contribución» i al País Valencià «l'Equivalent».

L'Equivalent, creat per Felip V al 1717, s'hi va establir com a impost directe i únic sobre la riquesa. Aquest impost, pocs anys després de la implantació, el 1725, ja suposava el 60% dels impostos recaptats al País Valencià. L'any 1845 passà a anomenar-se «l'amillorament», que correspon als actuals padrons de la contribució rústica i urbana.

Des de l'establiment de l'Equivalent, a partir del qual el País Valencià es va convertir en colònia recaptadora per a Castella, les coses no han anat a millor. Durant 300 anys s'han succeït dictadures i períodes de democràcia, de governs de dretes i d'esquerres que no han fet més que perpetuar l'espoliació de les terres valencianes. Així, durant la dictadura de Franco, els valencians pagàvem al règim per a poder exportar taronges a Europa (a més dels aranzels europeus, el mateix estat gravava els productes, un cas únic en el món) o ens pagàvem el Pla Sud per desviar el llit de Túria i evitar les inundacions a la ciutat de València amb una sobrecàrrega impositiva.

El temps no ho cura tot

L'any 1978, una vegada acabada la dictadura de Franco i establert el primer govern democràtic, es va produir una nova reforma fiscal que va instaurar l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF). L'any 80, amb l'aprovació de la LOFCA, s'iniciava el funcionament de «les aportacions a la solidaritat».

Segons l'articulat de la LOFCA, un dels principis bàsics és *«la garantía del equilibrio económico, a través de la política económica general, de acuerdo con lo establecido en los artículos 40.1, 131 y 138 de la Constitución, que corresponde al Estado,*

que es el encargado de adoptar las medidas oportunas tendientes a conseguir la estabilidad económica interna y externa y la estabilidad presupuestaria, así como el desarrollo armónico entre las diversas partes del territorio español» (art 2.2). Fins ací els bons propòsits, que s'han convertit en un nova manera de continuar amb l'espoliació dels recursos dels valencians.

La reforma del sistema de finançament per al País Valencià que ha entrat en vigor aquest 2010, no suposa un canvi de model respecte al que implementava la LOFCA. La reducció en un terç del dèficit fiscal en noves inversions, i les partides per a les comunitats autònomes amb llengua pròpia i per a comunitats receptors d'immigració suposen posar un pedaç que no varia el rerefons del model tradicional.

Pagar i callar

D'aleshores ençà, els valencians paguem en concepte de solidaritat més diners del que hem rebut en concepte de fons europeus. No podem obviar, que el País Valencià ha estat considerat per la Unió Europea durant molts anys, (fins al 2004, amb l'ampliació dels països amb menys riquesa que l'Estat espanyol) com a objectiu 1 (aquell reservat al desenvolupament i ajust estructural de les regions menys desenvolupades i que tenen una renda inferior al 75% de la renda europea). I al mateix temps, som contribuents nets a les arques de l'Estat.

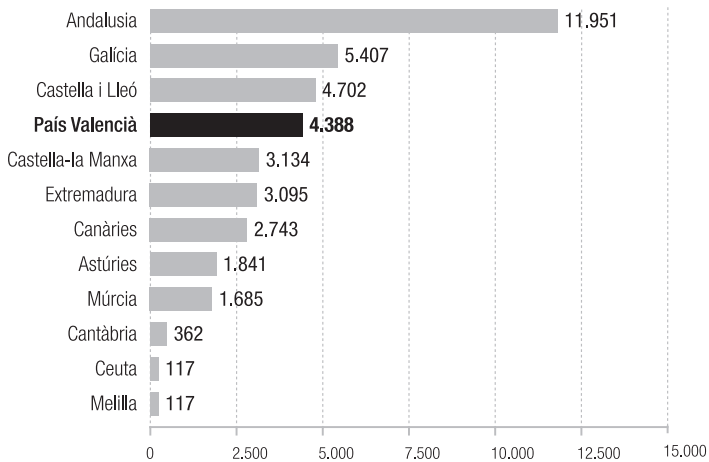
Hauríem de ser receptors de fons de solidaritat ja que estem per sota de la mitjana de l'Estat en PIB i en canvi paguem més impostos dels que després rebem en inversions de l'Estat. A

més, quan deixem de ser considerats per la UE objectiu 1, deixarem de rebre fons europeus, fet que agreujarà la nostra situació econòmica. Lluny d'anar cap a la convergència cada vegada perdem més posicions respecte a la mitjana de l'Estat. No avancem cap a la convergència europea, objectiu dels fons europeus, sinó que retrocedim posicions i ens situem per sota de la mitjana de riquesa per habitant estatal.

GRÀFICA 1. INVERSIÓ A LES CA CONSIDERADES OBJECTIU 1
AMB FONDS EUROPEUS (M€), ANY 2005. FONT: INE

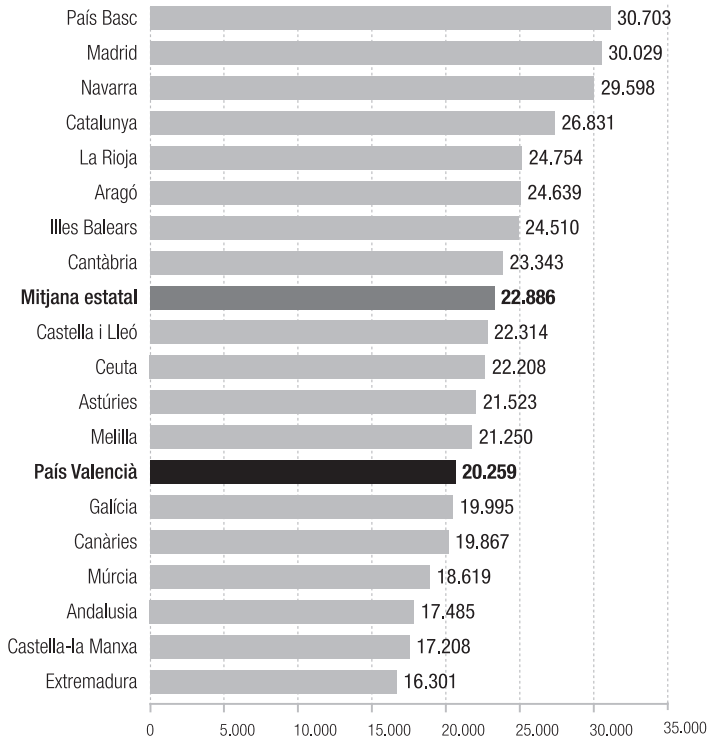
Així, els valencians no estem en la mitjana de riquesa de l'Estat, sinó que estem per sota de la mitjana amb un diferencial de 2.625€ respecte de la mitjana estatal per habitant, i un acumulat de 13.185 milions d'euros per al 2009. Aquestes dades en una

situació normal de no-espoliació ens haurien de col·locar com a receptors nets en virtut del «*desarrollo armónico*» que propugna la LOFCA. Malgrat tot, continuem aportant fons a l'Estat i perdent capacitat de cobrir les nostres necessitats com a país.

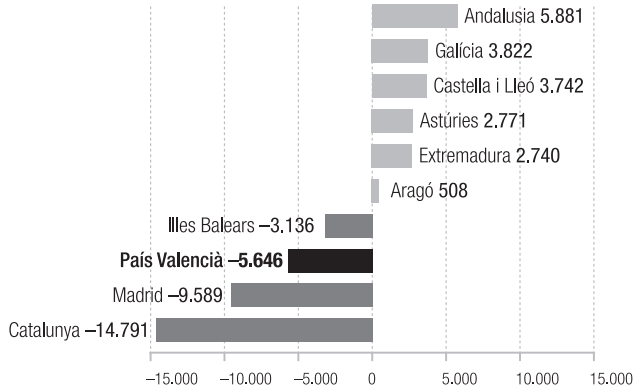
GRÀFICA 2. PRODUCTE INTERIOR BRUT
PER HABITANT (€), ANY 2009. FONT: INE

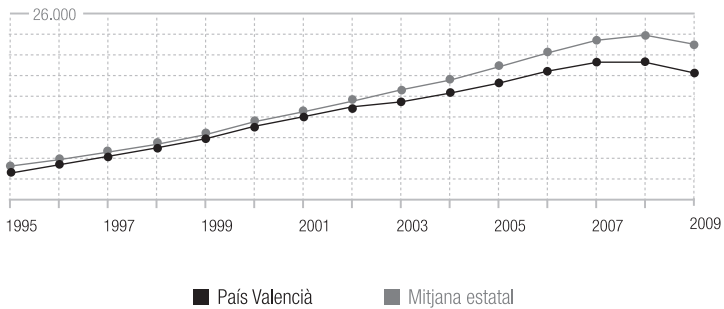

GRÀFICA 3. DÈFICIT FISCAL VALENCIÀ COMPARAT PER A L'ANY 2005 (M€).

FONT: GOBIERNO DE ESPAÑA

GRÀFICA 4. EVOLUCIÓ DEL PIB VALENCIÀ (€/HABITANT). FONT: INE

Amb el pas dels anys, els valencians no hem seguit el procés de convergència que la llei, en els seus objectius, hauria de garantir, sinó que hem anat perdent posicions, que hem esdevingut progressivament un territori més empobrit. Tanmateix, el País Valencià té una altra via de discriminació financera. Una vegada recaptats els impostos que graven els valencians, hem vist, any rere any, com rebíem molts menys recursos en inversions que l'import dels impostos que hem aportat a l'Estat.

Aquest fenomen, conegut com a espoliació fiscal, és compartit per la resta de territoris dels Països Catalans. Algunes dades situen la Comunitat de Madrid també com a víctima d'aquesta espoliació. Això passa per l'anomenat «efecte seu», que comptabilitza els impostos de les grans empreses que operen al conjunt de l'Estat però cotitzen a Madrid. A més, moltes inversions es fan a Madrid però el seu cost s'imputa al conjunt de l'Estat en virtut d'un suposat interès general. Per exemple, la reforma del Teatre Real o el Museu del Prado o les vies d'accés a Madrid (A3, M30 o M40) són infraestructures pagades per tothom però que gaudeixen principalment els madrilenys sense que s'imputen com a inversió a la Comunitat de Madrid. Per això, no apareix com a comunitat receptora sinó com a «donant solidària» quan realment és de les que més rep.

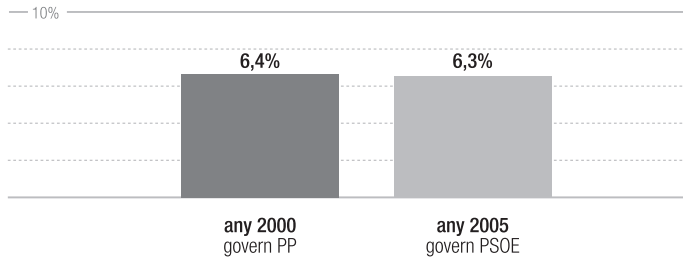
Cada any els valencians deixem de percebre aproximadament 5.600 milions d'euros, impostos que paguem i que després no s'inverteixen al País Valencià. Això suposa la pèrdua de 1.186 euros per cada habitant del País Valencià durant un any, o dit d'altra manera, 3,25 euros d'espoliació per cada va-

lencià cada dia. És a dir, un total de 15 milions d'euros diaris; una pèrdua de recursos que són cabdals per superar l'actual crisi i per afrontar als reptes que tenim. Moltes vegades aquesta espoliació s'ha intentat vincular a la presència d'un partit o l'altre (PP i PSOE) en el govern de l'estat. Tanmateix, tant amb governs d'esquerres, com de dretes, de centre, com democràtics o dictatorials, els valencians continuem espoliats i perdent recursos cabdals per al nostre futur.

GRÀFICA 5. COMPARATIVA DEL DÉFICIT FISCAL
AL PAÍS VALENCIÀ 2000-2005 (%). FONT: INE

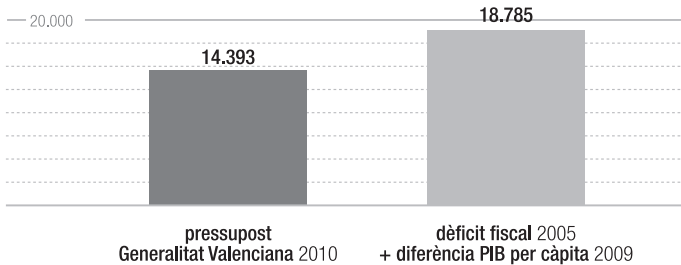
Cal tenir en compte, a més, que al dèficit fiscal (diferència entre els impostos que paguem i les inversions que rebem) s'ha d'afegir la progressiva pèrdua del PIB respecte de la mitjana de l'estat. I així, a aquests 5.600 milions d'euros (dèficit fiscal) en impostos que paguem i que no reverteixen en el territori valencià, cal afegir els 13.185 milions d'euros (pèrdua del PIB) que els valencians hauríem de rebre en concepte de solidaritat per no estar en la mitjana de riquesa estatal. Si als 5.600 milions del dèficit fiscal li sumem els 13.185 milions d'euros que hauríem de

rebre en concepte de solidaritat, significa una pèrdua de recursos de 18.785 milions d'euros cada any. Açò si suposem que l'import del dèficit no ha variat des de 2005, ja que no en tenim dades des de llavors per la negativa del govern a actualitzar-les. Com a dada comparativa, el pressupost anual de la Generalitat Valenciana per al 2008 va ser de 14.393 milions d'euros. Açò és el que es coneix com a espoliació fiscal, que suposa, si fa no fa, que tenim la meitat dels recursos que hauríem de tindre.

GRÀFICA 6. COMPARATIVA ENTRE L'ESPOLIACIÓ FISCAL I EL PRESSUPOST DE LA GENERALITAT VALENCIANA

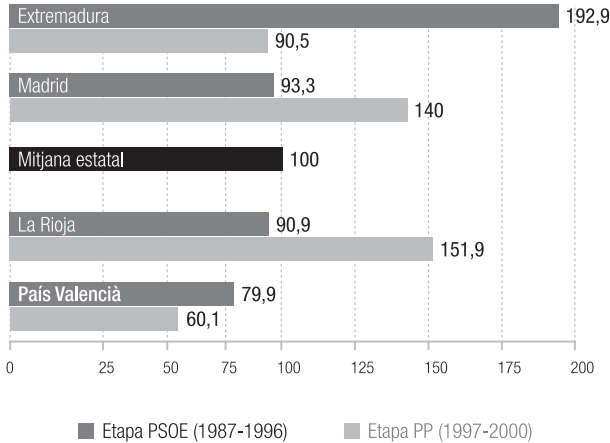
El finançament autonòmic ha sigut, des de l'arribada de la democràcia, una de les batalles polítiques clau en les institucions espanyoles. L'arribada d'un partit o d'altre al govern ha provocat variacions substancials en la distribució de les inversions en els diversos territoris, i s'ha afavorit sempre aquells on els partits en el poder han tingut els seus viviers de vots. Així, mentre canvien les prioritats pressupostàries en favor d'unes autonomies o d'altres, segons qui governara, el País Valencià continuava discriminat i per sota de la mitjana de l'estat en matèria d'inversions.

GRÀFICA 7. INVERSIONS DE L'ESTAT EN LES CA PER HABITANT

(100 = MITJANA ESTATAL). FONT: *EL PUNT*, 30 SETEMBRE 2007

No és difícil, doncs, desmuntar alguns dels tòpics amb què els polítics espanyols acostumen a resoldre qualsevol polèmica sobre finançament autonòmic. Amb les dades que hi hem aportat no és difícil respondre. Tot seguit reproduïm alguns d'aquests tòpics:

- «*Las comunidades autónomas con mayor renta per cápita són las que tienen déficit fiscal y aquella con menor renta per cápita aportan menos*». El País Valencià està 2.625€ per sota de la mitjana del PIB i és aportador net.
- «*Es lo que cabe esperar de un sistema fiscal progresivo y de una correcta redistribución de la renta a través del gasto público*». Tot i que estem per davall de la mitjana estatal

en PIB, cada any el País Valencià paga 5.600 milions d'euros en impostos que no s'inverteixen de nou en el territori.

- *«Las comunidades autónomas con régimen general que tienen mayor renta per cápita son las que más contribuyen».* El País Valencià és una de les autonomies que més aporten al conjunt de l'Estat tot i estar en el lloc 13è de les 19, comptant-hi Ceuta i Melilla.
- *«El sector público estatal contribuye decisivamente a una distribución de la renta personal y territorial más equitativa».* En compte d'aplicar els criteris de convergència, el dèficit fiscal progressiu cada vegada allunya més els valencians de la mitjana en riquesa per habitant.
- *«Pagan las personas, no los territorios».* Els impostos no els paga la comunitat autònoma sinó les persones, cert. Però aquestes els paguen a una administració. No és el mateix pagar a l'Estat sense saber ni poder decidir què s'hi retorna, que recaptar impostos al País Valencià i ser solidari amb la resta. Llavors sí que es pot parlar de solidaritat i no d'espoliació. Si aquest és un bon sistema de finançament, per què els navarresos no han abandonat el seu sistema de concert i no s'han acollit al règim de finançament general?
- *«Todos los españoles son iguales».* Els valencians volem ser «tant espanyols» com els extremerenys o els lleonesos, que cada any reben fons d'altres comunitats i estan en una renda per càpita per sobre de la mitjana. O millor encara, com els navarresos, que tenen recaptació d'impostos pròpia i paguen la quota a l'Estat amb un sistema de concert econòmic.

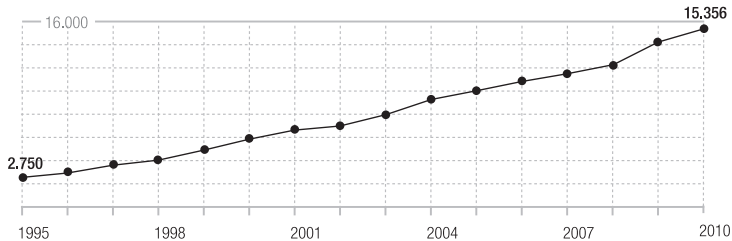

«Llàgrimes de cocodril»: la falsa queixa del govern valencià

Durant els vuit anys que van durar els governs d'Aznar, l'espoliació fiscal valenciana va ser, si fa no fa, la mateixa que amb els governs del PSOE, però no sentirem al PP de València reclamar un finançament millor. Ara el finançament és utilitzat pel Consell Valencià com un instrument de desgast del partit rival. Abans, amb la mateixa espoliació de recursos que patim ara, no calia molestar l'amo de Madrid. L'espoliació fiscal que patim els valencians no depén de qui governe a Madrid. Guanye el PP o guanye el PSOE, els valencians sempre hi perdem.

GRÀFICA 8. ENDEUTAMENT DE LA GENERALITAT VALENCIANA (M€).

FONT: BANCO DE ESPAÑA

Podem comprovar que una pèrdua de recursos de més de 13.200 milions d'euros amb el PP, i de més de 13.200 milions d'euros amb el PSOE, ens han situat en els últims paràmetres de benestar europeus. En canvi, el País Basc i Navarra, amb un sistema de concert econòmic en què recaptin els impostos propis, sempre ocupen les primeres posicions en residències d'avis, hospitals, etc.

No hem oblidar, tampoc, la nefasta distribució dels recursos que patim per part del govern valencià. Així, el darrer informe de la Sindicatura de Comptes insta a empreses com RTVV a posar en marxa urgentment un pla de viabilitat econòmica pel seu nivell d'endeutament.

En altres casos, com ara CACSA (empresa constructora del complex de la Ciutat de les Arts i les Ciències), es presenta una desviació del pressupost del 100% del cost inicial; en el cas de CIEGSA (empresa pública encarregada de la construcció de les infraestructures del mapa escolar valencià) els sobrecostos s'eleven fins al 90%; i en el cas de FGV (Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana), un 20%. Per un altre costat, la Societat de Projectes Temàtics (promotora de Terra Mítica) té sobrecostos de 500 milions d'euros. A més, actualment la Generalitat Valenciana té un deute amb la Universitat de València de 900 milions d'euros.

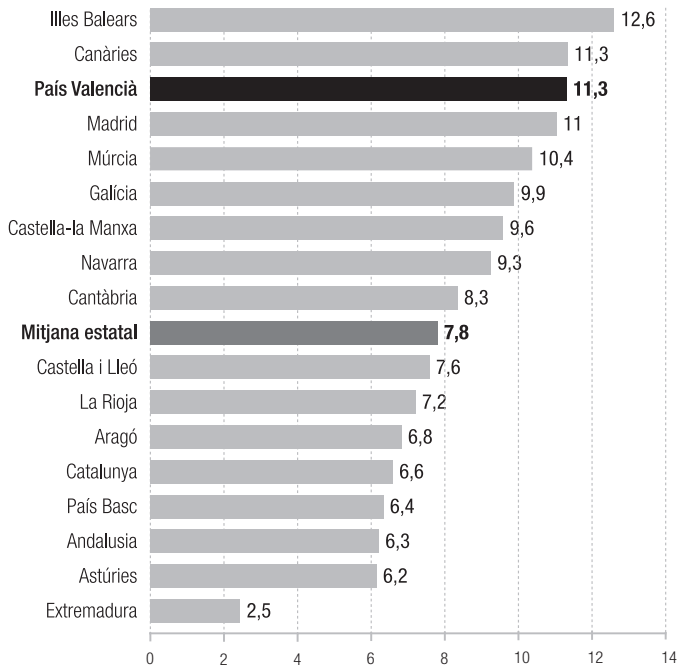
Tal com exposava el professor d'economia de la Universitat Jaume I, Celestí Gimeno «cal que els dirigents del País Valencià es posen a l'altura de les circumstàncies històriques que vivim. Cal que s'adonen que el dèficit fiscal valencià és això: valencià, la qual cosa vol dir que «és de tots els valencians». Dels que voten el Partit Popular, el Socialista o Esquerra; dels valencians castellanoparlants i dels catalanoparlants; dels que parlen romanès o àrab si paguen impostos; dels valencians catòlics i dels valencians musulmans i dels budistes; dels valencians de tota la vida i dels nouvinguts; dels empresaris que pateixen unes infraestructures deficitàries i dels treballadors i classes mitjanes que no tenen suficients ambulatoris, hospitals, escoles o residències de la tercera edat».

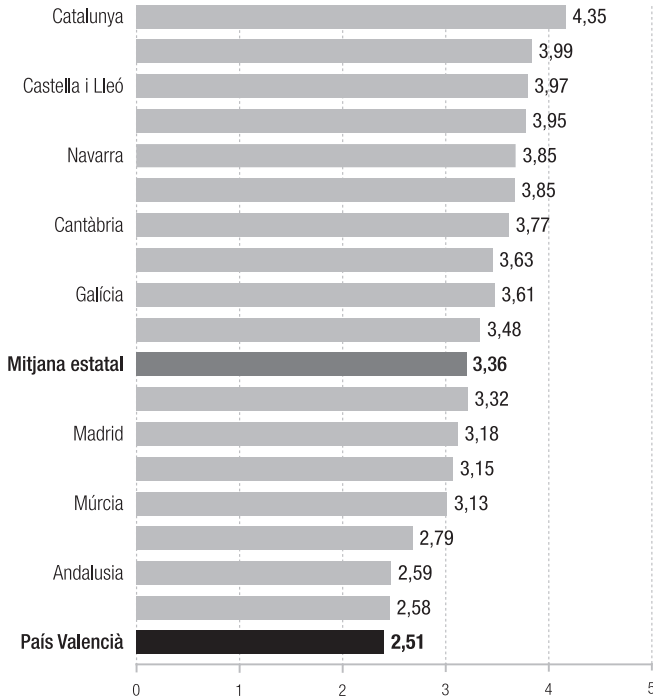
Totes aquestes dades són un reflex dels efectes que té sobre la vida quotidiana dels valencians i valencianes ofrenar noves glòries a Espanya durant els darrers tres segles. Aspectes com la sanitat o l'educació, claus per a la bona salut de la societat, es veuen clarament afectats i la ciutadania en pateix les conseqüències, potser aliena a la dimensió dels fets.

GRÀFICA 9. NÚMERO D'ALUMNES PER ORDINADOR, CURS 2006-2007.

GRÀFICA 10. LLITS D'HOSPITAL PER CADA 1.000 PERSONES.

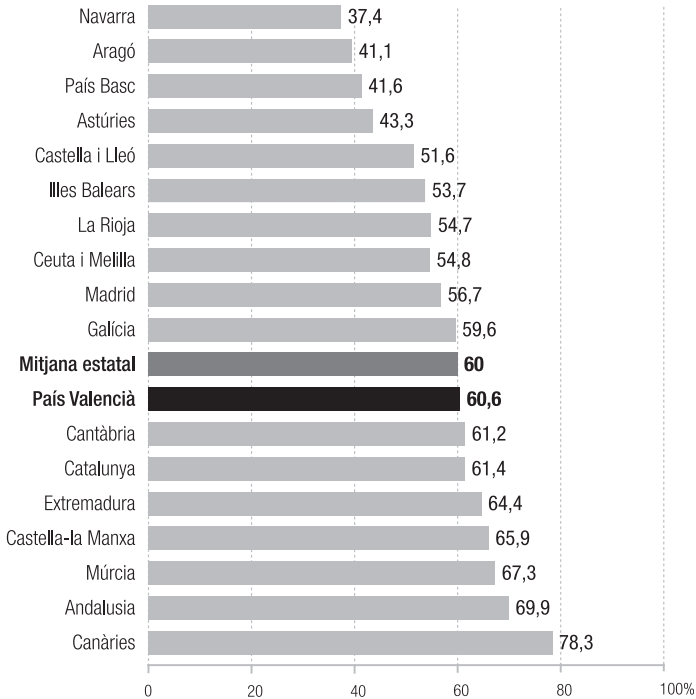

A més l'actual context de crisi econòmica i l'anunci del govern espanyol de retallar els sous dels funcionaris i de congelar les pensions agreuja encara més la situació d'indefensió dels ciutadans davant l'actual context econòmic. El número de famílies valencianes que tenen seriosos problemes per a arribar a final de mes creix exponencialment (el símptoma més quotidià d'una mala situació econòmica).

GRÀFICA 11. PERCENTATGE DE FAMÍLIES AMB DIFICULTAT PER ARRIBAR A FINAL DE MES, ANY 2008. FONT: INE.

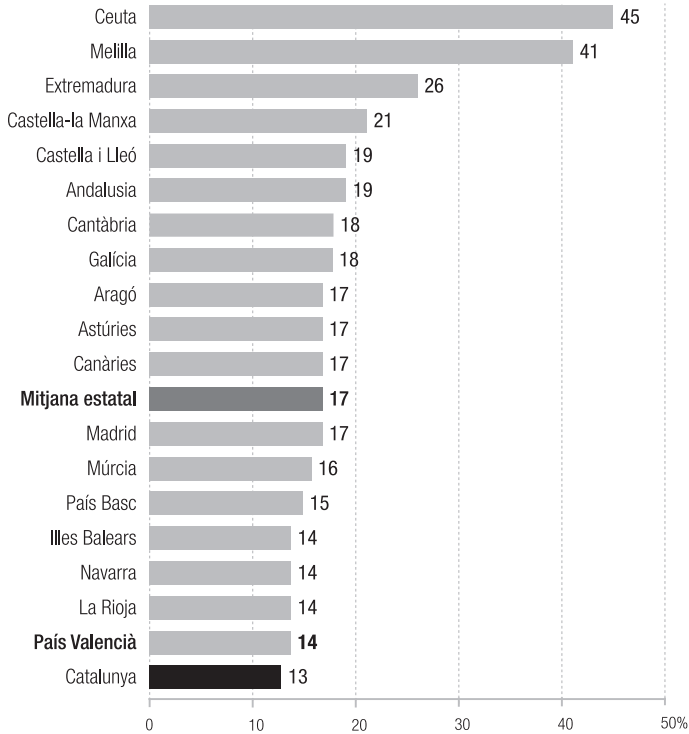

En un context de crisi generalitzada com l'actual, des de la dreta s'intenta inocular un discurs de desprestigi dels funcionaris apel·lant a diversos arguments: la condició de treballadors que disposen d'un treball fix per a tota la vida, la seua pretesa poca productivitat o que suposen una gran càrrega econòmica per al conjunt de l'Estat. En el cas de l'Estat

GRÀFICA 12. FUNCIONARIS PER CADA 100 TREBALLADORS, ANY 2010.

espanyol només hi ha 17 funcionaris per cada 100 treballadors, mentre que països de referència europeus, com Suècia o Dinamarca, passen del 25%. Per contra, tots els estàndards econòmics fixen la relació existent entre una bona salut econòmica i democràtica i un gran volum d'empleats públics. Aquestes dades en el cas del País Valencià, en relació a la

resta de l'Estat donen una bona mostra que en el nostre cas estem més que allunyats dels estàndards desitjables. Els valencians estem a la cua (només per baix hi ha Catalunya) en número de funcionaris per cada 100 treballadors amb 13 funcionaris per cada treballador.

El govern valencià ha encetat una campanya demanant més diners a l'Estat. No és absurd demanar el que és teu? Si pagàrem els impostos a l'Agència Tributària Valenciana en lloc de pagar-los a l'administració central, tal i com fan bascos i navarresos, o si tinguérem un estat propi, no hauríem de pidolar el que és nostre. No es tracta de demanar res, sinó d'evitar que ens roben.

A propòsit de la fusió de caixes: una nova oportunitat perduda

El mes de juny d'enguany (2010), en un context de fusions bancàries, saltava la notícia de la fusió de les dues entitats financeres de referència al País Valencia: Bancaixa i la CAM. La primera amb Caja Madrid, Caixa Laietana, Caja Ávila, Caja Segovia, Caja Rioja i Caja Insular de Ahorros de Canarias; i la segona amb Caja Astúr-CCM, Caja Cantabria i Caja Extremadura (tot i que en el cas de la CAM la pèrdua de representativitat serà menor respecte de l'entitat de referència). Els dirigents de la caixa valenciana i els governants valencians destaquen que la fusió farà que Bancaixa forme part de la caixa d'estalvis més gran de tot l'Estat, per davant de la Caixa. Ens volen fer creure que situar la seu social de la nova entitat a València suposarà un triomf per als valencians; però el que amaguen, molt interessadament, és que Caja Madrid tindrà la majoria absoluta

per prendre decisions (onze de les vint-i-una places en el consell d'administració), que el president de la nova entitat sempre serà el president de Caja Madrid i que la seu operativa, on es prenen les decisions i on estan els treballadors més qualificats, serà a Madrid. Així, la seu de València quedarà com un mer record i com a coordinadora de l'obra social de l'entitat.

Cal afegir-hi que el suposat triomf de la seu social no ho és tant si considerem que la seu social de Bancaixa és a Castelló: algú dubta que on es prenen (prenien, a partir d'ara) les decisions de Bancaixa és (era) a València? A més, la primera notícia anunciada és la reducció de 900 treballadors de l'entitat, i el tancament dels serveis centrals: un nou cop per a la taxa d'atur al País Valencià. No es tracta només d'una pèrdua numèrica, sinó que, en molts casos, es tracta de mà d'obra molt qualificada que no tindrà eixides laborals en el sector. A més de la pèrdua de treballadors en aquest àmbit, el País Valencià seguirà perdent capacitat per a eixir de la crisi.

Bancaixa no ha sabut —o volgut, això és igual a hores d'ara— resistir la pressió del Banco de España perquè es fusionara amb Caja Madrid. L'objectiu del Banco de España ha estat la liquidació de l'actual model de caixes d'estalvis, un model que va nàixer per canalitzar l'estalvi dels habitants d'un territori cap a les activitats econòmiques d'aqueix territori. Ara les inversions i el finançament de les activitats econòmiques al País Valencià depenen del que es decidisca en altres llocs, concretament del que es decidisca a Madrid.

Aquestes decisions podran coincidir amb el interessos dels valencians o no, però l'única cosa que és segura és que si la

decisió es pren a Madrid, davant de dos projectes semblants sempre triaran primer el que s'ubique a Madrid. Aquest fet no és anecdòtic en el cas del model econòmic valencià ja que és molt diferent del de Madrid basat en grans empreses mentre que el model valencià més similar al de la resta dels Països Catalans, està arrelat al territori en petites i mitjanes empreses familiars.

En menys d'un mes, els valencians hem passat de tenir la tercera i quarta caixes més grans de tot l'Estat a no tenir-ne cap, cosa que liquidarà el sistema financer valencià. Aquesta nova realitat xoca amb el silenci de les confederacions empresarials que, en un primer moment, es van manifestar netament en contra de les fusions fredes. Aquestes fusions s'articulen a través del SIP (sistema integrat de protecció) i creen una nova societat a partir de les entitats que el formen, la qual rep una aportació mínima del 40% dels actius i dels beneficis. A més, les entitats mantenen al lloc de procedència, la seu, els seus òrgans de decisió i l'obra social. Aquest mecanisme ha estat aprofitat per a esquivar l'actual normativa de caixes que no permet la fusió entre caixes de diferents comunitats autònomes.

Una vegada més, el govern autonòmic ha triat que els valencians siguem espanyols i pobres en compte de valencians i rics, i ha subordinat a Madrid una de les eines més punyents per a eixir de la crisi. Aquestes fusions són un fracàs polític i estratègic per a les caixes valencianes i, a més de trencar el tradicional arrelament de les caixes al territori, eliminen la possibilitat que les institucions valencianes disposen d'entitats pròpies al servei d'un nou model productiu per a la nostra economia. La Generalitat Valenciana, per una banda, ha deixat perdre una eina fonamental per a la recuperació econòmica del País Va-

lencià i, per una altra banda, el seu futur polític com a territori autònom, tot i que Francisco Camps, el president, va afirmar el maig de 2010 que «La CAM i Bancaixa són pilars fonamentals de la nostra economia i que és fonamental que les caixes valencianes continuen estant a casa».

Arran de la creació del FROB (Fons de Reestructuració Ordenada Bancària), el Banco de Espanya ha creat un fons per tal d'afavorir la concentració d'entitats financeres, minimitzar els riscos de fallida i millorar la capacitat de finançament buscant economies d'escala. Amb aquest nou mecanisme, Rajoy i Zapatero (com ja hem dit en el decurs d'aquest document, tant és PP com PSOE) es van reunir per pactar la reordenació de caixes i es van repartir les caixes valencianes d'aquesta manera: Bancaixa ha acabat en Caja Madrid (PP) i la CAM amb Caja Astur (PSOE), davant la passivitat de les seues filials al País Valencià. En lloc de fer com a Galícia, una altra comunitat governada pel PP, on el seu president ha obligat a les dues caixes pròpies a fusionar-se, amb l'oposició del PP de Madrid, el PP valencià ens ven que regalar Bancaixa a Caja Madrid és una gran operació per als valencians. I, encara que el PSOE diu que no hi està d'acord, els seus representants en Bancaixa, que podrien paraitzar la fusió juntant-se amb els dels sindicats, voten a favor de la fusió «per responsabilitat».

La responsabilitat, de nou, com a pretext (i de nou per a oferir noves glòries a Espanya), quan el PSOE tenia la capacitat de parar la fusió de Bancaixa ja que, per tal d'aprovar la fusió, es requeria una majoria qualificada, la qual cosa hauria estat possible amb un acord amb els sindicats. La responsabilitat, de nou, no serà amb la societat valenciana A això ens ha dut

tindre partits que es limiten a obeir el seu amo de Madrid i amb uns presidents sense pes, un per ser massa conegut en els jutjats i l'altre perquè no el coneixen ni els seus votants.

A açò ens ha dut el provincianisme i la nul·la capacitat i voluntat de buscar la vertebració del país, l'enteniment entre Alacant i València. A que de poder fer una caixa potent i valenciana amb la fusió de Bancaixa i la CAM, o a tenir una confederació de caixes potent i arrelada al territori amb la resta de caixes dels Països Catalans (com si que ha passat amb les fusions de la Caixa amb Caixa Girona, de Caixa Catalunya amb Caixa Manresa i Caixa Tarragona o la fusió de Caixa Manlleu, Caixa Terrassa i Caixa Sabadell) passem a que uns ens vagen venent el país a Madrid, o regalant-li'l directament, amb el silenci còmplice i la col·laboració dels altres. Aplicant la dita que encapçala el document, els valencians com sempre: a pagar i callar.

